

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

05/2021

Právna úprava dvojakeho občianstva vo vybraných štátoch EÚ a v Spojenom kráľovstve

(Porovnávacia analýza k parlamentnej tlači č. [440](#))

Vypracovala: PhDr. Krisztina Csillag, Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

8. marca 2021

Anotácia:

Cieľom porovnávacej analýzy je priblížiť niektoré aspekty inštitútu štátneho občianstva, predovšetkým dvojakeho občianstva v rovine pôsobnosti vnútroštátneho práva vybraných krajín EÚ a Spojeného kráľovstva.

Kľúčové slová:

občianstvo, zákon o štátnom občianstve, dvojaké štátne občianstvo, bipolitizmus, bipatrizmus, naturalizácia

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Obsah

1. Úvod.....	4
Dvojake štátne občianstvo	5
Štátne občianstvo v právnom poriadku Slovenskej republiky	6
Súhrnné výsledky porovnávacej analýzy	10
2. Krajiny, ktoré povoľujú dvojake občianstvo bez výraznejších obmedzení	14
Cyprus	14
Česká republika	15
Írsko.....	17
Maďarsko	19
Rumunsko	21
Fínsko.....	21
Francúzsko	23
Malta	24
Portugalsko	26
Spojené kráľovstvo.....	28
Belgicko	29
Dánsko	31
Poľsko	32
Švédsko.....	34
3. Krajiny, ktoré povoľujú dvojake občianstvo, avšak s výraznejšími obmedzeniami	37
Bulharsko.....	37
Chorvátsko.....	37
Lotyšsko.....	38
Nemecko.....	39
Slovinsko	41
Španielsko	42
4. Krajiny, v ktorých dvojake občianstvo nie je povolené okrem výnimiek	43
Litva	43
Rakúsko	43
Estónsko.....	43
5. Záver	44
6. Použité zdroje.....	47

1. Úvod

Pojem štátneho občianstva je v rámci právneho poriadku a ústavného práva každého štátu jedným z kľúčových pojmov, nakoľko výrazným spôsobom ovplyvňuje práva a povinnosti fyzickej osoby. Štátne občianstvo je inštitútom patriacim do výlučnej právomoci štátov – vzniká a zaniká na základe podmienok, ktoré si každý štát upraví v rámci svojho právneho poriadku, či už prostredníctvom ústavy alebo samostatným zákonom o štátnom občianstve.

Štátne občianstvo je vo všeobecnosti definované ako (relatívne) trvalý právny vzťah fyzickej osoby k určitému štátu. Subjektami štátno-občianskeho vzťahu sú fyzická osoba a konkrétny štát. Trvalosť štátneho občianstva znamená, že právny vzťah vzniknutý medzi fyzickou osobou a štátom je proti vôli fyzickej osoby spravidla nezrušiteľný. Je tiež charakterizovaný ako stabilný vzťah, keďže môže vznikať narodením a trvá bez určitého časového obmedzenia. Taktiež neexistuje jeho priestorová ohraničenosť tzn. trvalá neprítomnosť fyzickej osoby na území štátu nemôže byť dôvodom na spochybnenie, resp. odňatie štátneho občianstva.¹

S inštitútom štátneho občianstva sa spája množstvo aspektov, medzi inými hlavne charakteristika štátno-občianskeho vzťahu, spôsobu jeho nadobudnutia a zániku, či účel a obsah práva na štátne občianstvo. V súvislosti s uvedenými aspektami štátneho občianstva sa do popredia dostáva otázka **dvojakeho**² (tzv. „**bipolitizmus**“ alebo „bipatrizmus“), resp. **viacnásobného občianstva** (tzv. „multipatrizmus“). Napriek skutočnosti, že problematika bipolitizmu je prítomná už dlhšiu dobu ako „nežiaduci“ dôsledok právnej úpravy jednotlivých štátov, jej relevancia narastá najmä v súvislosti s migráciou osôb a s postupným rozširovaním a integráciou Európskej únie. Hoci si otázka bipolitizmu vyžiadala systémové a komplexné riešenie prostredníctvom medzinárodného práva, to ho v zásade len spoluvytvára, nakoľko štátne občianstvo ako plnoprávne členstvo v štáte je predovšetkým pohľadom na občianstvo zo strany vnútroštátneho práva.

Cieľom porovnávej analýzy je priblížiť niektoré aspekty inštitútu štátneho občianstva, predovšetkým dvojakeho občianstva v rovine pôsobnosti vnútroštátneho práva vybraných členských krajín EÚ a Spojeného kráľovstva.

¹ MARCZYOVÁ, K. *Štátne občianstvo Slovenskej republiky – aktuálne otázky*. [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné na: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/rozpad/MarczyovaKlaudia.pdf.

² Z **lingvistického hľadiska** adjektívna číslovka dvojaký má význam existujúci v dvoch rozličných podobách, v dvoch rôznych druhoch napr. dvojaká funkcia alebo dvojaký význam. Aj občianstvo dvoch štátov sa správne teda nazýva dvojaké, a nie dvojité. Pridávne meno dvojité sa používa vtedy, keď sa ním označuje niečo, čo pozostáva z dvoch častí alebo dvoch prvkov napr. dvojité dno.

Analýza vo svojom úvode stručne oboznamuje čitateľa so spôsobmi nadobudnutia druhého štátneho občianstva vo všeobecnosti a následne poskytuje krátky exkurz do právneho poriadku Slovenskej republiky. V ďalšej časti s osobitnou dôslednosťou analyzuje zákonné podmienky nadobudnutia druhého štátneho občianstva vo vybraných krajinách, pričom sa zameriava na tie spôsoby nadobudnutia štátneho občianstva, ktoré sú spojené s výslovným prejavom vôle fyzickej osoby, resp. zákonných zástupcov fyzickej osoby. Analýza sa preto nezameriava na spôsoby nadobudnutia štátneho občianstva na základe zákona, t. j. automaticky. Skúmané krajiny sú v materiáli usporiadané na základe miery obmedzení pri udeľovaní štátneho občianstva. V rámci kategorizácie autorka prihliadala na podmienky získania druhého štátneho občianstva, predovšetkým však na okruh fyzických osôb, ktoré majú v danej krajine právny nárok na udelenie štátneho občianstva.

Dvojaké štátne občianstvo

Väčšina obyvateľov sveta v súčasnosti disponuje len jedným štátnym občianstvom, napriek tomu však existuje skupina osôb, ktoré sú podľa právnych úprav štátnymi občanmi dvoch, resp. viacerých štátov súčasne. Hlavnými **príčinami** vzniku dvojakeho či viacnásobného občianstva fyzických osôb sú podľa F. Emmerta:

- a) odlišné právne úpravy regulujúce nadobudnutie a pozbavenie občianstva jednotlivých štátov,
- b) pohyb obyvateľov medzi štátmi (trvalá emigrácia),
- c) uzatváranie tzv. zmiešaných manželstiev medzi príslušníkmi rôznych štátov.

Najčastejšími **príkladmi vzniku** dvojakeho (či viacnásobného) občianstva sú:³

- v okamihu narodenia: ak sa dieťa narodí rodičom, ktorí majú rôzne štátne občianstvo a právny poriadok oboch štátov v otázke nadobudnutia občianstva akceptuje zásadu *ius sanguinis* (právo krvi),
- v okamihu narodenia: ak sa dieťa narodí na území štátu, ktorého právny poriadok pripúšťa nadobudnutie občianstva podľa zásady *ius soli* (princíp teritória) a aspoň jeden z rodičov má štátnu príslušnosť štátu, v právnej úprave ktorého prevažuje titul *ius sanguinis*,
- naturalizáciou: ak právna úprava štátu, ktorého občianstvo je v naturalizačnom procese priznané, nevyžaduje vzdanie sa pôvodného občianstva a súčasne právna úprava štátu, v rámci ktorej fyzická osoba nadobudla, prvotné občianstvo akceptuje nadobudnutie nového,
- uzavretím manželstva (alebo narodením dieťaťa): ak právna úprava štátu jedného z manželov umožňuje nadobudnutie občianstva partnerovi a súčasne právna úprava

³ EMMERT, F. *Česká republika a dvojí občianství*, Praha: C. H. Beck, 2011, s. 20.

štátu, v rámci ktorej fyzická osoba nadobudla prvé občianstvo, akceptuje nadobudnutie nového,

- repatriáciou,
- osvojením.

Štátne občianstvo v právnom poriadku Slovenskej republiky

Ústava Slovenskej republiky upravuje inštitút štátneho občianstva len **stručne** vo svojom čl. 5, ktorý v odseku 1 odkazuje, že „*nadobúdanie a stratu štátneho občianstva Slovenskej republiky ustanoví zákon*“ a v odseku 2 bráni „*(...)odňať štátne občianstvo Slovenskej republiky (občanovi) proti jeho vôli*“. Zaraďuje sa tak k menšej skupine európskych ústav, ktoré problematiku štátneho občianstva neobchádzajú. Podľa J. Drgonca patrí ustanovenie z pohľadu porovnávacieho ústavného práva skôr k subštandardnému riešeniu, nakoľko podmienky nadobudnutia a straty štátneho občianstva výslovne neupravuje vo svojom texte. Z tohto dôvodu tvrdí, že v tomto porovnaní zaručuje nižšiu mieru právnej istoty subjektom oprávnenia.

Právnym predpisom, ktorý upravuje otázky štátneho občianstva je **zákon NR SR č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o štátnom občianstve“ alebo „zákon“).

Právny poriadok Slovenskej republiky **výslovne neupravuje** inštitút dvojakeho občianstva formou zákazu ani jeho osobitnou úpravou. Ústava SR upravuje výlučne **nadobúdanie a stratu štátneho občianstva SR**. Dvojake štátne občianstvo teda nepodlieha ústavnej ochrane, hoci sa s touto formou štátnej príslušnosti spája viacero právne významných otázok.⁴ K takýmto otázkam patrí predovšetkým zánik štátneho občianstva. Až do prijatia **zákona č. 250/2010 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o štátnom občianstve, poznal zákon len jeden spôsob straty občianstva, ktorým je prepustenie zo štátneho zväzku na vlastnú žiadosť podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona. Uvedený spôsob zániku štátneho občianstva vyžaduje slobodný prejav vôle, pričom nesmú existovať zákonom stanovené prekážky, ktoré by neumožnili prepustenie zo štátno-občianskeho zväzku Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 a 3 zákona o štátnom občianstve). Uvedená novela **s účinnosťou od 17. júla 2010** zaviedla ďalší spôsob straty občianstva, ktorý značne zužuje možnosti pre dvojake štátne občianstvo. Ide

⁴ Slovenský zákon o štátnom občianstve však pozná výnimky, kedy nedôjde k strate slovenského občianstva v prípade, že fyzická osoba nadobudne cudzie štátne občianstvo *ex lege* automaticky. Prvou výnimkou je nadobudnutie cudzieho štátneho občianstva uzavretím manželstva s občanom cudzieho štátu za predpokladu, že cudzie štátne občianstvo manžela nadobudol za trvania spoločného manželstva (§ 9 ods. 17 zákona o štátnom občianstve). Druhou výnimkou je nadobudnutie cudzieho občianstva narodením na území daného štátu (§ 9 ods. 18 zákona o štátnom občianstve).

o **stratu štátneho občianstva ex lege** v dôsledku nadobudnutia ďalšieho (cudzieho) štátneho občianstva.⁵

Dôvodom k prijatiu uvedenej novely nebola potreba predchádzať nežiaducemu stavu bipatrizmu, ale legislatívna aktivita Maďarska, ktoré 26. mája 2010 prijalo novelu zákona o maďarskom štátnom občianstve umožňujúcu získať štátne občianstvo Maďarska naturalizáciou občanmi bez podmienky zákonného pobytu či bydliska na území Maďarska.⁶

Uvedená novela slovenského zákona o štátnom občianstve vyvolala širokú spoločensko-politickú debatu v kruhoch médií, politikov, ale aj akademickej obce. Išlo predovšetkým o pochybnosti ohľadom súladu novely zákona s Ústavou SR a medzinárodným právom. V tejto súvislosti možno poukázať aj na návrh skupiny poslancov na začatie konania pre Ústavným súdom SR. Hlavným argumentom Ústavného súdu SR voči námietkam navrhovateľov bol aspekt slobodnej vôle fyzickej osoby a materiálny rozdiel medzi pojmami „stratiť“ a „odňať“ štátne občianstvo. Ústavný súd SR svojím uznesením **PL. ÚS 11/2012-137** návrh skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zamietol.⁷

Zmena legislatívy v uvedenej problematike po roku 2010 má za sebou určitý vývoj. Od tohto momentu bolo predstavených viacero návrhov na novelizáciu zákona o štátnom občianstve, ktoré smerovali k zrušeniu alebo aspoň k zmierneniu inštitútu straty štátneho občianstva *ex lege*, žiadna z nich však nebola Národnou radou Slovenskej republiky schválená.

⁵ Ústava SR rozlišuje medzi termínmi „strata“ a „odňatie“. Ako tvrdí L. Somorová, „Kým v čl. 5 ods. 1 (Ústava SR) ustanovuje, že stratu štátneho občianstva ustanoví zákon, v čl. 5 ods. 2 hovorí, že nikomu nemožno odňať štátne občianstvo. Z uvedeného vyplýva predovšetkým odlišný obsahový zmysel straty občianstva v dôsledku dobrovoľného nadobudnutia iného štátneho občianstva a odňatia štátneho občianstva ako sankcie proti vôli občana. Inštitút straty štátneho občianstva *ex lege* totiž s prejavom vôle jednotlivca ráta. Ide o osobný prejav vôle smerujúci k dobrovoľnému nadobudnutiu cudzieho občianstva. V prípade, že dôjde aj k faktickému získaniu cudzieho občianstva, zákon spája s touto právnou skutočnosťou následok, ktorým je strata slovenského občianstva (SOMOROVÁ, L. Občianstvo SR v kontexte medzinárodného a európskeho práva, s. 583). Uvedený výklad by sme doplnili o výklad M. Domina, že „účel ústavného imperatívu čl. 5 ods. 2, spočívajúceho v zákaze odňatia štátneho občianstva SR plní iný účel ako je ten, čo sleduje inštitút straty štátneho občianstva *ex lege* v dôsledku nadobudnutia cudzieho občianstva“ (DOMIN, M. Ústavnosť straty štátneho občianstva *ex lege* v dôsledku nadobudnutia ďalšieho štátneho občianstva, s. 638).

⁶ SOMOROVÁ, L. Občianstvo SR v kontexte medzinárodného a európskeho práva. In *Justičná revue*. 2012, roč. 64, č. 4, s. 584.

⁷ Pozri PL. ÚS 11/2012-137. [online] . [cit. 2021-02-19]. Dostupné na: https://www.ustavnysud.sk/ussr-intranet-portlet/docDownload/4a3054eb-1ab4-4714-84ce-907d1a2a0117/Rozhodnutie%20-%20Rozhodnutie%20PL.%20%C3%9AS%2011_2012.pdf.

Tabuľka č. 1: Prehľad návrhov zákonov, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Volebné obdobie NR SR	Číslo parlamentnej tlače (ČPT) a hypertextový odkaz na ČPT	Dátum doručenia	Stav	Predkladateľ
V.	149	19.10.2010	Späťvzatie v II. čítaní	Koalícia
V.	217	13.1.2011	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
V.	289	4.3.2011	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
V.	353	29.4.2011	NZ nebol podaný v súlade s § 96 ods. 3 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku NR SR	Opozícia
V.	369	29.4.2011	NZ nebol podaný v súlade s § 96 ods. 3 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku NR SR	Koalícia
V.	519	23.9.2011	NZ nebol podaný v súlade s § 96 ods. 3 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku NR SR	Koalícia
V.	525	27.9.2011	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Koalícia
VI.	155	6.7.2012	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VI.	474	24.4.2013	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VI.	841	8.1.2014	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VI.	1189	18.9.2014	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VI.	1198	19.9.2014	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia

Porovnávacia analýza: Právna úprava dvojakeho občianstva vo vybraných štátoch EÚ
a v Spojenom kráľovstve

VI.	1799	21.10.2015	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VII.	26	24.3.2016	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VII.	461	3.3.2017	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VII.	1384	8.3.2019	NR SR nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona	Opozícia
VII.	1772	7.11.2019	Návrh zákona nebol prerokovaný	Opozícia
VIII.	440	26.2.2021	Návrh zákona predložený na rokovanie NR SR	Koalícia

Poznámka autorky: Tabuľka obsahuje len tie návrhy zákonov, ktorých cieľom bolo zrušiť, resp. zmierniť dopady straty štátneho občianstva ex lege.

Ostatná navrhovaná novela zákona o štátnom občianstve ([parlamentná tlač 440](#)) z dielne Ministerstva vnútra SR sa predkladá na rokovanie Národnej rady SR v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2020 – 2024. Novela reaguje na viaceré skutočnosti vychádzajúce z aplikačnej praxe, upravuje a dopĺňa niektoré ustanovenia zákona, ktoré absentovali alebo vyvolávali nejednotný výklad a zmiernuje podmienky, za ktorých dochádza ku strate štátneho občianstva SR zo zákona.⁸ Novela zákona tak po novom upravuje najmä:

a. výnimky, na základe ktorých nedôjde k strate štátneho občianstva podľa zákona

- slovenský občan má v čase nadobudnutia cudzieho občianstva v tomto štáte povolený, registrovaný, alebo inak evidovaný pobyt najmenej päť rokov a vie o tom predložiť doklad,
- cudzie občianstvo nadobudnuté osvojením,
- cudzie občianstvo nadobudne maloleté dieťa;

b. informačnú povinnosť

- po nadobudnutí cudzieho štátneho občianstva (za predpokladu, že osoba nestratí slovenské) je slovenský občan povinný informovať Ministerstvo vnútra SR o tejto skutočnosti do 90 dní;

⁸ Dôvodová správa k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=491938>.

c. zmiernenie podmienok pri opätovnom nadobudnutí občianstva SR po jeho strate

- na základe štatistických údajov Ministerstva vnútra SR prišlo o slovenské občianstvo od 17. júla 2010 do 31. januára 2021 až 3 622 ľudí.⁹ Bývalí občania SR, ktorí stratili v tomto období štátne občianstvo SR, môžu novelou zákona opätovne nadobudnúť slovenské občianstvo, pričom nemusia spĺňať podmienku pobytu na území SR podľa § 7 ods. 1a zákona o štátnom občianstve a nemusia vykonať jazykovú skúšku.¹⁰ Platí však podmienka registrovaného pobytu v zahraničí najmenej päť rokov.

d. výnimku z ovládania slovenského jazyka

- zmiernenie podmienok nadobudnutia slovenského občianstva bude platiť pre Slovákov žijúcich v zahraničí, osoby, ktoré boli alebo sú štátnymi občanmi Českej republiky, osoby staršie ako 65 rokov a osoby, ktoré vedia doložiť ovládanie slovenského jazyka (ak od vykonania takejto skúšky ku dňu podania žiadosti o udelenie štátneho občianstva SR neuplynulo viac ako desať rokov);

e. udelenie štátneho občianstva SR, resp. žiadateľ nesmie predstavovať hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť Slovenskej republiky

- podklady k posúdeniu splnenia tejto podmienky budú vyplývať zo stanoviska príslušného štátneho orgánu v oblasti bezpečnosti, najmä Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva.¹¹

Súhrnné výsledky porovnávacej analýzy

Analýza preukázala, že **14 z 24 analyzovaných krajín** upravuje dvojité občianstvo bez výraznejších obmedzení. Ide o *Belgicko, Cyprus, Českú republiku, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Maďarsko, Maltu, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo a Švédsko*. Žiadatelia (cudzinci), môžu nadobudnúť štátne občianstvo týchto krajín bez povinnosti vzdať sa pôvodného občianstva, ak to krajina, ktorej občianstvom disponujú, umožňuje. *Vice versa*, aj

⁹ MINISTERSTVO VNÚTRA SR. *Vláda schválila zmeny v novele zákona o štátnom občianstve zmiernujúcej okolnosti jeho straty*. [online]. 24. februára 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=vlada-schvalila-zmeny-v-novele-zakona-o-statnom-obciansstve-zmiernujucej-okolnosti-jeho-straty>.

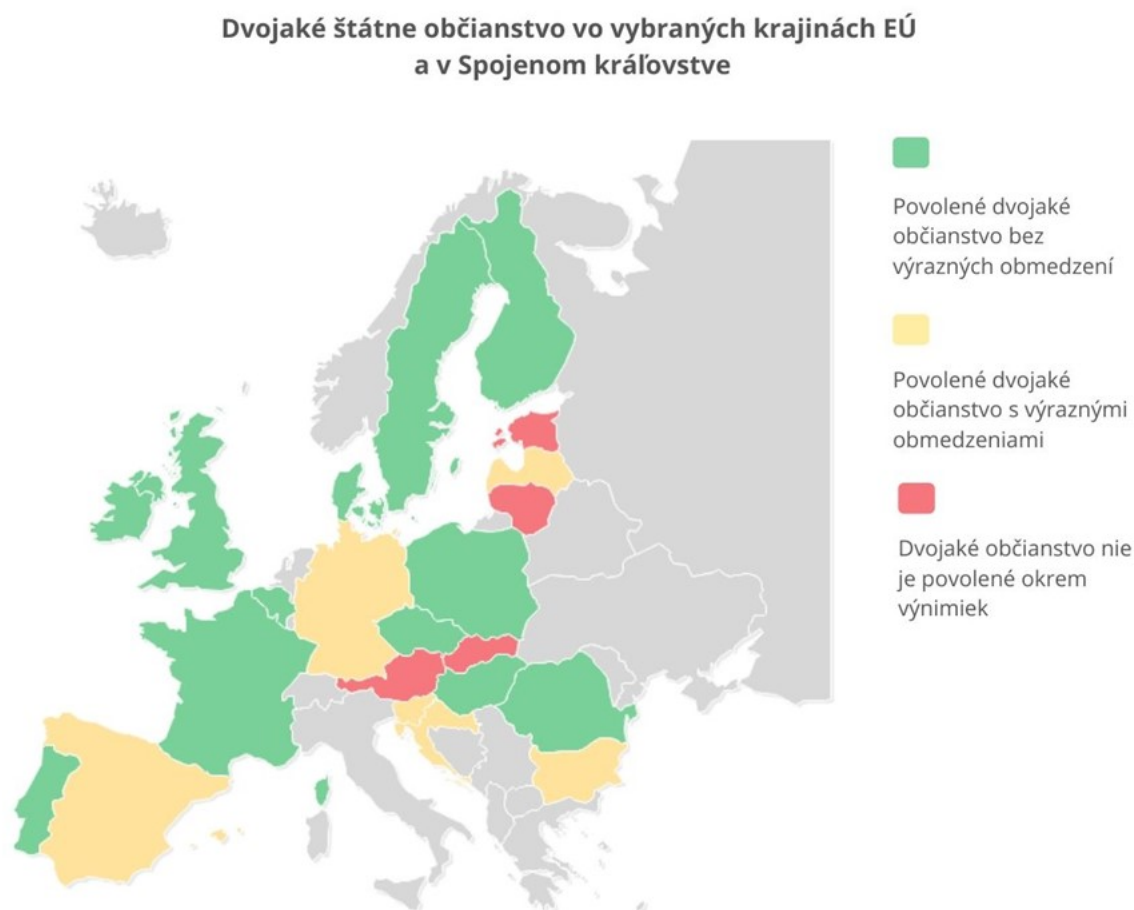
¹⁰ V roku 2015 prijalo Ministerstvo vnútra SR *Nariadenie o udeľovaní štátneho občianstva Slovenskej republiky z osobitných dôvodov*, ktoré umožňuje bývalým občanom SR znova nadobudnúť štátne občianstvo. Základnou podmienkou však je, aby mali v čase udeľovania slovenského občianstva pobyt na Slovensku. Pozri <https://www.minv.sk/?informacia-o-udeleni-a-strate-statneho-obciansstva-sr&subor=210465>.

¹¹ Bližšie pozri *vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (tlač 440)*. [online]. 26. februára 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8138>.

občania týchto krajín môžu nadobudnúť iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Dvojaké občianstvo s výraznejšími obmedzeniami povoľuje **šesť krajín**, a to *Chorvátsko, Bulharsko, Lotyšsko, Nemecko, Slovinsko a Španielsko*. Legislatíva týchto krajín výslovne nezakazuje dvojaké občianstvo, avšak presne identifikuje okruh štátov, ktorých štátne občianstvo je uznané a povolené ako druhé občianstvo. Výnimkou v rámci uvedenej kategórie je *Slovinsko*, ktoré formálne povoľuje bipolitizmus, avšak druhé občianstvo možno získať len automaticky manželstvom, resp. na základe princípu *ius soli* alebo *ius sanguinis*.

Poslednú kategóriu predstavujú krajiny, kde dvojaké občianstvo **nie je upravené** v legislatíve okrem výnimiek. Ide o krajiny ako *Litva, Rakúsko a Estónsko*. Legislatíva týchto krajín sa snaží predchádzať bipolitizmu, preto sa druhé štátne občianstvo udelí len presne vymedzenému okruhu fyzických osôb. Do tejto kategórie možno aktuálne zaradiť aj *Slovensko*, ako už bolo vysvetlené vyššie.

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút: Dvojaké štátne občianstvo vo vybraných členských štátoch EÚ a v Spojenom kráľovstve (výskumná vzorka na mape 22 krajín; výskumná vzorka v texte porovnávacej analýzy 24 krajín t. j. krajiny na zvýraznené na mape a Cyprus a Malta)

Vzhľadom ku skutočnosti, že v rámci vytýčených kategórií sú podmienky udelenia štátneho občianstva rôzne, analyzované krajiny je možné ďalej rozdeliť podľa miery voľnosti pri udeľovaní druhého občianstva (viď informačnú grafiku nižšie).

Najbenevolentnejšími krajinami v kontexte udelenia občianstva sú *Cyprus, Česká republika, Írsko, Maďarsko a Rumunsko*, ktoré okrem všeobecných podmienok nestanovujú konkrétnejšie prísne pravidlá pri nadobudnutí druhého občianstva jednak vlastnými občanmi a tiež cudzincami. Najbežnejším spôsobom nadobudnutia je práve naturalizáciou, kedy fyzická osoba získava na základe vlastnej žiadosti občianstvo štátu, na území ktorého sa trvale zdržuje a plánuje naďalej pôsobiť. Fyzická osoba tak môže spraviť na základe žiadosti, resp. vyhlásenia alebo deklarácie. Všeobecnými podmienkami sú vo väčšine štátov zákonom stanovený vek, legálny pobyt, bezúhonnosť a ovládanie štátneho jazyka. Špecifickým spôsobom nadobudnutia štátneho občianstva je prostredníctvom investičného programu, ktoré je populárne predovšetkým na *Cypre* a uplatňuje sa napr. aj v *Rumunsku*.

Ostatné krajiny uplatňujú prísnejšie pravidlá pri nadobúdaní druhého občianstva. Vo *Fínsku, na Malte a v Dánsku* možno odňať štátne občianstvo, ak fyzická osoba nemá dostatočný kontakt s materskou krajinou, *Poľsko a Portugalsko* si uplatňuje nadradenosť štátneho občianstva, *Dánsko a Švédsko* zakotvuje plynutie kvalifikačného obdobia pri priestupkoch a trestných činoch. Na šírenie terorizmu odpovedalo novelou zákona o štátnom občianstve *Nemecko*, ktoré od roku 2019 môže odňať nemecké občianstvo držiteľom dvojitého občianstva, ak sú členmi teroristických skupín, alebo podporujú ich činy. K prísnejším pravidlám môžeme začleniť aj správny poplatok pri udelení štátneho občianstva, napr. v Spojenom kráľovstve dosahuje viac ako 1 500 EUR, čo je jeden z najvyšších správnych poplatkov za udelenie občianstva spomedzi skúmaných krajín.

Ako bolo spomenuté, *Estónsko, Litva a Rakúsko* patria ku krajinám, ktoré sa snažia bipolitizmu predchádzať. Hoci *Litva* poskytuje výnimky v prípadoch automatického nadobudnutia a *Rakúsko* v špecifických prípadoch, estónska legislatíva sa im vyhýba a svojou kvalitou je reštriktívnejšia ako slovenský zákon o štátnom občianstve, ktorý uznáva nadobudnutie druhého občianstva narodením alebo manželstvom.

Porovnávacia analýza: Právna úprava dvojakeho občianstva vo vybraných štátoch EÚ a v Spojenom kráľovstve

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút: Miera voľnosti pri udeľovaní druhého štátneho občianstva. Použité farby reflektujú na logiku infografickej mapy Európy použitej vyššie.

V nasledujúcej časti analýzy sú jednotlivé štáty usporiadané práve podľa tohto poradia.

2. Krajiny, ktoré povoľujú dvojaké občianstvo bez výraznejších obmedzení

Cyprus

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 1960. Cyperskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Fyzická osoba môže byť pozbavená cyperského občianstva, ak občianstvo získala podvodným spôsobom.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) narodením na základe princípu *ius sanguinis*¹²

Požiadateľ o udelenie cyperského občianstva na základe cyperského pôvodu môžu:

- fyzické osoby, ktoré sa narodili v zahraničí po 16. auguste 1960 a ktorých otec bol v čase narodenia dieťaťa cyperským občanom;
- fyzické osoby, ktoré sa narodili v zahraničí po 11. júni 1999 a ktorých matka bola v čase narodenia dieťaťa cyperským občanom.

b) udelením na základe žiadosti¹³

Cudzinec, ktorý chce požiadať o udelenie štátneho občianstva, musí predovšetkým:

- spĺňať podmienku legálneho pobytu na území Cypru po dobu najmenej 7 rokov, pričom počas 12 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dňu podania žiadosti mala fyzická osoba nepretržitý pobyt na území Cypru. Výnimka sa priznáva žiadateľom, ktorí vychovávajú dieťa,
- predložiť všetky potrebné doklady podľa zákona o štátnom občianstve.

Výnimka z dĺžky požadovaného pobytu sa priznáva žiadateľovi, ktorý uzavrel manželstvo so štátnym občanom Cypru, toto manželstvo trvá a žije v tomto manželstve v spoločnej domácnosti najmenej 3 roky bezprostredne predchádzajúce podaniu žiadosti o udelenie štátneho občianstva a spĺňa podmienku legálneho pobytu na území Cypru po dobu najmenej 2 roky.¹⁴

¹² CIVIL REGISTRY AND MIGRATION DEPARTMENT. *Acquisition Of Citizenship Due To Cypriot Origins*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/All/3FCECD650C82D647C2257D2B00396BA2?OpenDocument>

¹³ CIVIL REGISTRY AND MIGRATION DEPARTMENT. *Civil Registry Section*. [online]. [cit. 2021-03-02].

Dostupné na:

<http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/All/F03BEB8DF3591BC1C2257D2C00453383?OpenDocument>

¹⁴ CIVIL REGISTRY AND MIGRATION DEPARTMENT. *Acquisition Of Citizenship As A Spouse Of A Cypriot Citizen (Type M125)*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<http://www.moi.gov.cy/moi/crmd/crmd.nsf/All/60D513972DB4D3ADC2257D1E00333668?OpenDocument>

c) udelením cez program individuálneho investovania

Základnými podmienkami sú:

- bezúhonnosť,
- platné schengenské vízum,
- povolenie na pobyt na území Cypru aspoň 6 mesiacov v čase podania žiadosti,
- predložiť všetky potrebné doklady,
- záväzok ponechať si investície na území Cypru po dobu aspoň 5 rokov od nadobudnutia občianstva,
- záväzok ponechať si nehnuteľnosť na území Cypru počas celého života,
- kúpa nehnuteľnosti na území Cypru v hodnote aspoň 500 000 EUR,
- ďalšia investícia do projektov v oblasti nehnuteľnosti, rozvoja pôdy a infraštruktúry:
 - nehnuteľnosť: min. 1,5 mil. EUR;
 - nákup, založenie alebo účasť v cyperských spoločnostiach alebo podnikoch;
 - investície do alternatívnych investičných fondov alebo finančných aktív cyperských spoločností alebo cyperských organizácií, ktoré sú licencované spoločnosťou CySec;
 - poskytnúť 75 000 EUR Nadácii pre výskum a inovácie alebo investovať najmenej 75 000 EUR do certifikovaného inovatívneho podniku alebo certifikovaného sociálneho podniku;
 - darovať cyperskej rozvojovej spoločnosti 75 000 EUR.

Žiadosť o občianstvo cez cyperský investičný program sa podáva na Ministerstve vnútra. Ministerstvo vnútra a Ministerstvo financií preskúma žiadosť o udelenie štátneho občianstva a predloží ju Rade ministrov na schválenie. Poplatok za udelenie občianstva je okolo 7 000 EUR. Spolu s hlavným žiadateľom môžu podať žiadosť o udelenie občianstva aj rodinní príslušníci žiadateľa.¹⁵

Česká republika

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 2014. Českí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

¹⁵ Pozri bližšie: MINISTRY OF INTERIOR. *Cyprus Investment Programme*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.goldenvisas.com/citizenship-by-investment-cyprus>

Spôsoby nadobudnutia druhého štátneho občianstva cudzincom¹⁶

a) udelením na základe žiadosti

Zákonné podmienky pre udelenie českého občianstva sú nasledovné:
žiadateľ:

- má na území Českej republiky povolený trvalý pobyt ku dňu podania žiadosti nepretržite
 - po dobu aspoň 5 rokov,
 - po dobu aspoň 3 rokov, ak ide o žiadateľa, ktorý je občanom štátu EÚ, Švajčiarska alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore,
 - po dobu, ktorá spoločne s bezprostredne predchádzajúcim oprávneným pobytom na území Česka dosahuje aspoň 10 rokov.
- je starší ako 15 rokov
 - nesmie byť právoplatne odsúdený za trestný čin z nedbanlivosti na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo za úmyselný trestný čin;
 - ak sa na území Českej republiky zdržuje po dobu kratšiu ako 10 rokov, musí preukázať, že v štáte, ktorého je štátnym občanom (výnimkou je žiadateľ, ktorému bola udelená medzinárodná ochrana formou azylu alebo doplnkovej ochrany) alebo v štátoch, v ktorých za posledných 10 rokov pred dňom podania žiadosti pobýval nepretržite viac než 6 mesiacov po dovŕšení veku 15 rokov, nebol právoplatne odsúdený za trestný čin z nedbanlivosti na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo za úmyselný trestný čin.
- preukáže znalosť českého jazyka, základných znalostí ústavného systému Českej republiky a základnej orientácie v kultúrno-spoločenských, zemepisných a historických reáliách Českej republiky,
- v posledných 3 rokoch predchádzajúcich dňu podania žiadosti neporušil závažným spôsobom povinnosti vyplývajúce z iných právnych predpisov upravujúcich vstup a pobyt cudzincov na území Českej republiky, verejné zdravotné poistenie, sociálne zabezpečenie, dôchodkové poistenie, zamestnanosť, dane, clá, odvody a poplatky, vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, ktoré má trvalý pobyt na území Česka, alebo verejnoprávnu povinnosť k obci, v ktorej je žiadateľ prihlásený k pobytu, ak ide o povinnosti uložené obcou v samostatnej pôsobnosti,
- musí preukázať výšku a zdroj príjmov,

¹⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>

- v posledných 3 rokoch predchádzajúcich deň podania žiadosti výrazne a bez vážnych dôvodov nezaťažoval systém sociálnej podpory alebo systém pomoci v hmotnej núdzi.

Ak nedôjde k automatickému nadobudnutiu štátneho občianstva určením otcovstva, môžu rodičia v lehote jedného roku odo dňa, kedy bolo vykonané súhlasné prehlásenie o určení otcovstva, požiadať o udelenie štátneho občianstva pre dieťa.

O udelení občianstva rozhoduje Ministerstvo vnútra. Správny poplatok za udelenie občianstva je 2 000,- Kč (cca 75 EUR).

b) udelením z dôvodu významného prínosu pre Českú republiku

Ministerstvo vnútra môže udeliť štátne občianstvo žiadateľovi, ktorý má trvalý pobyt na území Českej republiky a udelenie občianstva by bolo významným prínosom pre Česko z hľadiska vedeckého, vzdelávacieho, kultúrneho, športového, atď.

c) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie

Vyhlásením možno nadobudnúť občianstvo:

- v súvislosti s existenciou spoločného historického štátu s Českou republikou;
- žiadateľom, najneskôr 3 roky po dovŕšení veku 18 rokov, ak sa žiadateľ najneskôr od svojich 10 rokov zdržiaval k dátumu podania žiadosti aspoň dve tretiny na území Česka;
- ak sa dieťa zdržuje na území Českej republiky v súlade s inými právnymi predpismi a bolo zverené do náhradnej starostlivosti.

Írsko

Dvojitý občianstvo je povolené od 1. septembra 2015. Írski občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe žiadosti¹⁷

Všeobecné podmienky udelenia občianstva:

- vek nad 18 rokov,
- bezúhonnosť,
- pobyt na území Írska po dobu aspoň 9 rokov, z toho trvalý nepretržitý pobyt na území Írska po dobu 12 mesiacov bezprostredne pred podaním žiadosti a počas 8 rokov, ktoré bezprostredne predchádzali uvedenému dvanásťmesačnému obdobiu, sa fyzická osoba zdržiavala na území Írska kumulovane aspoň 1460 dní.

Zákon priznáva výnimku z dĺžky požadovaného pobytu žiadateľovi, ak uzavrel manželstvo s občanom Írska a toto manželstvo trvá aspoň 3 roky.¹⁸

Fyzické osoby na základe príbuzenstva

Nárok na udelenie občianstva má aj fyzická osoba, ak sa narodila mimo Írska rodičom bez írského občianstva, pričom aspoň jeden zo starých rodičov mal írské občianstvo. Povinnosťou fyzickej osoby je registrácia v tzv. „registri občanov narodených v zahraničí“ (angl. Foreign Birth Register). Registráciou získava fyzická osoba občianstvo. Rovnaký nárok majú aj fyzické osoby, ktoré sa narodili mimo územia Írska a jeden z rodičov získal írské občianstvo naturalizáciou.¹⁹

b) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie

Žiadateľ je:

- fyzická osoba narodená na území Írska cudzincovi, ktorý mal v čase narodenia dieťaťa nárok na diplomatickú imunitu;
- fyzická osoba narodená vo vzdušnom priestore Írska alebo v írskom mori na cudzom lietadle alebo lodi;
- repatriant;

¹⁷ CITIZEN INFORMATION. *Becoming an Irish citizen through naturalisation*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://www.citizensinformation.ie/en/moving_country/irish_citizenship/becoming_an_irish_citizen_through_naturalisation.html>.

¹⁸ CITIZEN INFORMATION. *Becoming an Irish citizen through marriage or civil partnership*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

https://www.citizensinformation.ie/en/moving_country/irish_citizenship/becoming_an_irish_citizen_through_marriage.html

¹⁹ DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Registering a foreign birth*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.dfa.ie/citizenship/born-abroad/registering-a-foreign-birth/>>.

- fyzická osoba narodená po 1. januári 2005 na území Írska, ak ich rodičia s cudzím občianstvom mali v čase narodenia dokázateľný pobyt v Írsku po dobu aspoň 4 rokov, z ktorých 3 roky pobývali v Írsku nepretržite.

Žiadosť sa odovzdáva Ministerstvu spravodlivosti a rovnosti, ktoré zároveň posudzuje žiadosti. Správny poplatok za udelenie občianstva je 175 EUR. Vystavenie certifikátu je predmetom správneho poplatku a líši sa v závislosti od statusu žiadateľa. Najvyššia sadzba za jeho vystavenie predstavuje 950 EUR.

Maďarsko

Dvojaké občianstvo je povolené od 9. januára 1973. Maďarskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Maďarská legislatíva nešpecifikuje konkrétne podmienky v súvislosti s nadobudnutím druhého štátneho občianstva. Vo všeobecnosti možno odňať štátne občianstvo, ak bolo nadobudnuté porušením zákona. Maďarské štátne občianstvo však nemožno odňať po uplynutí 20 rokov od jeho nadobudnutia.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom²⁰

a) udelením na základe žiadosti za splnenia podmienok

- nepretržitý trvalý pobyt na území Maďarska po dobu najmenej 8 rokov,
- bezúhonnosť,
- potvrdenie o zdroji príjmov postačujúcich na financovanie pobytu žiadateľa a jemu blízkych osôb na území Maďarska,
- udelenie štátneho občianstva nepredstavuje hrozbu pre záujmy a bezpečnosť Maďarska,
- žiadateľ preukázal ovládanie maďarského jazyka prostredníctvom testu všeobecných znalostí o Maďarsku.

Zákon o občianstve upravuje aj tzv. „zjednodušený“ proces udeľovania občianstva. Zákon rozlišuje tri kategórie:

- *Žiadateľ má v čase podania žiadosti nepretržitý pobyt na území Maďarska po dobu aspoň 5 rokov a*
 - narodil sa na území Maďarska,

²⁰ WOLTERS KLUWER. 1993. *évi LV. Törvény a magyar állampolgárságról*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300055.tv>.

- počas svojho detstva nadobudol trvalý pobyt na území Maďarska.
- *Žiadateľ má v čase podávania žiadosti nepretržitý pobyt na území Maďarska aspoň 3 roky a*
 - žije v manželskom zväzku s občanom Maďarska najmenej 3 roky,
 - jej/jeho maloleté dieťa je občanom Maďarska ,
 - je adoptovaná/adoptovaný občanom Maďarska,
 - bol jej/jemu maďarskými úradmi uznaný status utečenca,
 - je bez štátnej príslušnosti.
- *Bez podmienky nepretržitého trvalého pobytu na území Maďarska možno udeliť občianstvo žiadateľovi, ktorý:*
 - žije v manželskom zväzku s občanom Maďarska najmenej 10 rokov,
 - žije v manželskom zväzku s občanom Maďarska najmenej 5 rokov a majú spoločné dieťa,
 - predkom žiadateľa je/bol občan Maďarska, alebo predok má/mal maďarský pôvod a žiadateľ preukáže svoju znalosť maďarského jazyka.

Žiadosť o udelenie občianstva sa podáva na okresných úradoch, maďarských konzulátoch v zahraničí a na regionálnych riaditeľstvách Úradu pre prisťahovalectvo a štátnu príslušnosť. Prijímajúci orgán je povinný do piatich dní doručiť žiadosť Úradu pre prisťahovalectvo a štátnu príslušnosť, ktorý ho zašle na posúdenie Ministerstvu vnútra. Proces udelenia štátneho občianstva je oslobodený od správneho poplatku.²¹

b) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie²²

Písomným vyhlásením adresovaným prezidentovi republiky získava fyzická osoba maďarské občianstvo ak:

- bola na základe určitých legislatívnych aktov počas rokov 1947, 1948 a 1957 pozbavená maďarského občianstva;
- sa narodila na území Maďarska a nezískala na základe princípu *ius sanguinis* cudzie občianstvo svojich rodičov. Podmienkou však je, aby rodičia dieťaťa mali v čase jeho narodenia nepretržitý trvalý pobyt na území Maďarska aspoň 5 rokov;
- sa narodila pred 1. októbrom 1957 a matkou je maďarská občianka a otec cudzinec a žiadateľ nenadobudol maďarské občianstvo po matke.
-

²¹ WOLTERS KLUWER. 1993. *évi LV. Törvény a magyar állampolgárságról*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300055.tv>>.

²² WOLTERS KLUWER. 1993. *évi LV. Törvény a magyar állampolgárságról*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300055.tv>>.

Rumunsko

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 1991. Rumunskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom²³

a) udelením na základe žiadosti

Všeobecné podmienky udelenia občianstva sú:

- minimálny vek 18 rokov,
- nepretržitý legálny pobyt na území Rumunska minimálne 8 rokov,
- stály legálny príjem;
- žiadateľ preukazuje lojalitu voči rumunskému štátu prostredníctvom svojho správania sa a nepodporuje činnosti, ktoré by ohrozili poriadok a bezpečnosť,
- bezúhonnosť,
- aktívna znalosť rumunského jazyka a základné vedomosti o kultúre a spoločnosti Rumunska,
- znalosť rumunskej ústavy a hymny.

Zákon priznáva výnimku z dĺžky požadovaného pobytu žiadateľovi, ak:

- uzavrel manželstvo so štátnym občanom Rumunska a žije v tomto manželstve v spoločnej domácnosti najmenej 5 rokov;
- je známou osobnosťou na medzinárodnej úrovni;
- je občanom členského štátu EÚ;
- je utečencom podľa medzinárodného práva;
- investoval v Rumunsku v hodnote presahujúcej 1 mil. EUR.

Fínsko

Dvojaké občianstvo je povolené od 1. júna 2003. Fínski občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Fínska legislatíva však špecifikuje určité podmienky v súvislosti s nadobudnutím druhého štátneho občianstva. Fínske občianstvo

²³ LEGISLATION ONLINE. *Romanian Citizenship Law*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://www.legislationonline.org/download/id/5943/file/Romania_Citizenship_law_2010_en.pdf

možno stratiť, ak fyzická osoba nadobudla druhé štátne občianstvo a dovŕšením veku 22 rokov nemá dostatočný kontakt s Fínskom.²⁴

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe žiadosti²⁵

Podmienky:

- minimálny vek 18 rokov,
- aktívne ovládanie fínskeho alebo švédkeho jazyka alebo posunkového jazyka,
- nepretržitý pobyt vo Fínsku aspoň 5 rokov alebo kumulovaná doba pobytu 7 rokov po dovŕšení 15 roku života, pričom z týchto siedmych rokov žiadateľ aspoň 2 roky žil nepretržite vo Fínsku,
- bezúhonnosť,
- plnenie povinností vyplývajúcich z ustanovení právnych predpisov upravujúcich pobyt (dane, pokuty, študentská pôžička, nemocničné poplatky, výživné na dieťa, atď.),
- predloženie potvrdenia o zdroji príjmov počas celého obdobia pobytu.

Žiadosť o udelenie občianstva sa podáva osobne alebo elektronicky. Na potvrdenie identity žiadateľa je potrebné osobne navštíviť diplomatickú misiu v zahraničí, resp. servisné miesto Fínskej imigračnej služby. Kompetentná autorita, ktorá rozhoduje o udelení občianstva je Fínska imigračná služba. Poplatok za elektronické podanie je 420 EUR, podanie osobne na servisnom mieste je vo výške 520 EUR.

b) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie²⁶

Okruh osôb, ktoré majú nárok na udelenie občianstva vyhlásením:

- dieťa narodené mimo územia Fínska mimo manželského vzťahu otcovi s fínskym občianstvom alebo nebiologickej matke s fínskym občianstvom;
- dieťa, ktorého adoptívni rodičia majú fínske občianstvo;
- repatriant, ktorý stratil fínske občianstvo;
- občan Škandinávie;
- fyzická osoba vo veku od 18 do 22 rokov, ktorá žije dlhšiu dobu na území Fínska.

²⁴ INFOFINLAND. *Finnish Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<<https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/settling-in-finland/finnish-citizenship>>.

²⁵ FINNISH IMMIGRATION SERVICE. *Citizenship Application*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://migri.fi/en/citizenship-application>

²⁶ FINNISH IMMIGRATION SERVICE. *Citizenship Declaration*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://migri.fi/en/citizenship-declaration>

Francúzsko

Dvojaké občianstvo je povolené od 9. januára 1973. Francúzski občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Francúzska legislatíva však špecifikuje určité podmienky v súvislosti s nadobudnutím druhého štátneho občianstva. Francúzske občianstvo možno stratiť, ak fyzická osoba nadobudla druhé štátne občianstvo a jej činy a správanie sú v rozpore so záujmami Francúzska, resp. napriek vládnemu príkazu je fyzická osoba aktívna v zahraničnej armáde, v zahraničnej verejnej službe alebo v medzinárodnej organizácii, ktorej Francúzsko nie je členom.²⁷

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom²⁸

a) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie

Fyzická osoba je v manželskom zväzku s občanom Francúzska

Podmienky udelenia sa líšia v závislosti od toho, či v čase podávania žiadosti žiadateľ žije na území Francúzska alebo v zahraničí. Spoločnými podmienkami sú:

- žiadateľ uzavrel manželstvo s občanom Francúzska a žije s ním/s ňou v manželskom zväzku najmenej 4 roky,
- aktívne ovláda francúzsky jazyk,
- žiadateľ nesmie byť vyhostený a nevedie sa proti nemu konanie na vyhostenie,
- bezúhonnosť,
- ak bolo manželstvo uzatvorené v zahraničí, musí byť úradne registrované aj vo Francúzsku.

Priami predkovia žiadateľa majú/mali francúzske občianstvo

Podmienky:

- vek nad 65 rokov,
- pobyt vo Francúzsku po dobu najmenej 25 rokov.

Súrodenecký vzťah s občanom Francúzska

²⁷ SERVICE PUBLIC. *Annulation, retrait ou déchéance de nationalité française*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F32827>.

²⁸ SERVICE PUBLIC. *Nationalité française*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/N111>.

Naturalizáciou

Podmienky:

- minimálny vek 18 rokov v čase nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o udelení občianstva,
- legálny pobyt na území Francúzska a minimálna dĺžka pobytu po dobu 5 rokov. Uvedená dĺžka pobytu sa nevyžaduje ak je žiadateľ utečenec podľa medzinárodného práva, pochádza z francúzsky hovoriacej krajiny, alebo vykonával vojenskú službu vo francúzskej armáde, má ukončené vysokoškolské vzdelanie vo Francúzsku, atď.,
- asimilácia s francúzskou kultúrou,
- znalosť francúzskeho jazyka,
- profesionálna integrácia,
- bezúhonnosť.

Žiadosti sa podávajú na Francúzskom úrade pre ochranu utečencov a osôb bez štátnej príslušnosti, resp. na diplomatickej misii Francúzska v zahraničí. Správny poplatok je vo výške 55 EUR.

Malta

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 2000 pre všetkých občanov. Maltskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Občianstvo však môže byť odňaté, ak ho fyzická osoba získala nezákonným spôsobom, do 7 rokov od získania maltského občianstva bola právoplatne odsúdená v zahraničí a bol jej udelený trest odňatia slobody po dobu najmenej 12 mesiacov, po získaní občianstva sa nepretržite zdržiavala v zahraničí po dobu aspoň 7 rokov a počas tejto doby neinformovala kompetentné orgány o svojom zámere zachovať si maltské občianstvo (§ 14 zákona o štátnom občianstve).²⁹

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe žiadosti³⁰

Podmienky na udelenie občianstva na základe žiadosti sú:

- minimálny vek 18 rokov,

²⁹ *Maltese citizenship Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8702&l=1>

³⁰ *Maltese citizenship Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8702&l=1>

- trvalý nepretržitý pobyt na území Malty po dobu 12 mesiacov v čase podávania žiadosti,
- počas 6 rokov, ktoré bezprostredne predchádzali uvedenému dvanásťmesačnému obdobiu, sa zdržiavala na území Malty kumulovane aspoň štyri roky,
- bezúhonnosť,
- aktívna komunikácia v anglickom alebo maltskom jazyku.

Občianstvo sa okrem naturalizácie poskytuje predovšetkým na základe princípu *ius sanguinis*. Nárok na získanie občianstva majú aj osoby narodené v zahraničí, ktorých aspoň jeden z rodičov alebo aspoň jeden zo starých rodičov mal maltské občianstvo. Podmienky sa však líšia v závislosti od roku narodenia žiadateľa.

b) udelením na základe manželstva

- v čase podania žiadosti je žiadateľ v manželskom zväzku s občanom Malty aspoň 5 rokov.

Správny poplatok za udelenie občianstva vo vyššie uvedených kategóriách je cca 80 EUR.

c) udelením cez Maltský program individuálneho investovania (The Malta Individual Investor Programme)³¹

Program poskytuje možnosť získať maltské občianstvo prostredníctvom investícií v krajine od roku 2014. Ide pomerne o prísny a finančne náročný proces získania občianstva, počas ktorého sú žiadatelia komplexne hodnotení. Podmienkami sú:

- bezúhonnosť, ktorú zisťuje maltská vláda v spolupráci s ďalšími orgánmi,
- žiadateľ musí preukázať, že netrpí žiadnou nákazlivou chorobou; žiadateľ musí mať zároveň uzatvorené medzinárodné zdravotné poistenie,
- žiadateľ je povinný v rámci programu poskytnúť 3 druhy nenávratných príspevkov:
 - do Národného rozvojového a sociálneho fondu zriadeného maltskou vládou. Žiadateľ a všetci rodinní príslušníci uchádzajúci sa o občianstvo v rámci investičného programu poskytnú finančný príspevok v hodnote:
 - hlavný žiadateľ – 650 000 EUR
 - manžel/manželka – 25 000 EUR
 - dieťa vo veku do 18 rokov – 25 000 EUR na osobu
 - dieťa od 18 do 26 rokov (slobodné) – 50 000 EUR na osobu,
 - rodičia a starí rodičia žiadateľa – 50 000 EUR na osobu,

³¹ MALTA IMMIGRATION. *Malta Citizenship by Investment Program*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.maltaimmigration.com/>

- dospelé dieťa s mentálnym alebo fyzickým znevýhodnením – 50 000 EUR na osobu.
- kúpa nehnuteľnosti v minimálnej výške 350 000 EUR s podmienkou udržania uvedenej nehnuteľnosti po dobu najmenej 5 rokov,
- investícia do vládnych dlhopisov vo výške najmenej 150 000 EUR s podmienkou ich udržania po dobu najmenej 5 rokov,
- trvalý pobyt na území Malty.

Portugalsko

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 2006. Portugalskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Zákon o občianstve však uvádza, že ak má fyzická osoba dva a viac občianstiev a jedným z nich je portugalské, podľa portugalského práva je nadradené portugalské občianstvo.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom³²

a) *udelením na základe žiadosti*

Všeobecné podmienky udelenia občianstva:

- vek 18 rokov,
- legálny pobyt na území Portugalska aspoň 5 rokov,
- aktívne ovládanie portugalčiny,
- bezúhonnosť,
- žiadateľ nepredstavuje bezpečnostnú hrozbu pre štát z dôvodu jeho účasti na aktivitách spojených s terorizmom.

Na základe princípu *ius soli* možno udeliť občianstvo fyzickým osobám za uvedených podmienok:

- aktívne ovládanie portugalčiny,
- bezúhonnosť,
- dieťa nepredstavuje bezpečnostnú hrozbu pre štát z dôvodu jeho účasti na aktivitách spojených s terorizmom,
- aspoň jeden z rodičov mal v čase narodenia dieťaťa legálny pobyt na území Portugalska aspoň 5 rokov, alebo
- dieťa ukončilo základné alebo stredoškolské vzdelanie v Portugalsku.

³² REFWORLD. *Nationality Law (N. 37/81, As Amended By Organic Law N. 2/2018)*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <<https://www.refworld.org/docid/3ae6b52e4.html>>

Legislatíva tiež umožňuje udelenie občianstva na základe princípu *ius sanguinis* cez priamu príbuzenskú líniu.

b) udelením na základe vyhlásenia (manželstvom)

- fyzická osoba, ktorá uzavrela manželstvo s občanom Portugalska pred viac ako 3 rokmi.

c) adopciou fyzických osôb pred dovŕšením veku 18 rokov

d) občianstvo sefardských Židov

Potomkovia portugalských sefardských Židov vyhnaných z Portugalska v 16. storočí môžu získať portugalské sefardské občianstvo, ak dokážu preukázať príslušnosť k sefardskému spoločenstvu portugalského pôvodu. Požiadavky zahŕňajú vlastníctvo portugalského sefardského mena ako aj znalosť jazyka.

e) občania bývalých portugalských kolónií³³

Občania nasledovných bývalých portugalských kolónií majú nárok na nadobudnutie portugalského občianstva za zvýhodnených podmienok:

- Angola,
- Kapverdy,
- Portugalská India,
- Guinea Bissau,
- Východný Timor,
- Macao,
- Mozambik,
- Svätý Tomáš a Princov ostrov.

f) prostredníctvom programu individuálneho investovania³⁴

Tzv. zlaté vízum je určené pre investorov z krajín mimo EÚ a EFTA, ktorí investujú minimálnu sumu podľa zákona. Žiadatelia o zlaté vízum majú po 5 rokoch možnosť požiadať o udelenie portugalského občianstva za výhodnejších podmienok. Udelenie zlatých víz nie je však ekvivalentné s udelením občianstva.

³³ EXPATICA. *How to apply for Portuguese citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.expatica.com/pt/moving/visas/portuguese-citizenship-1030872/>

³⁴ EXPATICA. *Golden Visa Portugal: requirements for a Portuguese golden visa*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.expatica.com/pt/moving/visas/golden-visa-portugal-1042263/>

Spojené kráľovstvo

Dvojake občianstvo je povolené od roku 2018. Britskí občania môžu získať aj inú štátnu príslušnosť bez toho, aby stratili svoju pôvodnú, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe žiadosti³⁵

Podmienky na udelenie občianstva na základe žiadosti sú:

- vek nad 18 rokov,
- spôsobilosť na právne úkony,
- dostatočné vedomosti o živote a kultúre v Spojenom kráľovstve,
- nepretržitý pobyt na území Spojeného kráľovstva po dobu najmenej 5 rokov,
- plynulá komunikácia v anglickom jazyku (alebo vo waleštine, či v škótskej gaelčine),
- dokument dokazujúci trvalý nepretržitý pobyt na území Spojeného kráľovstva po dobu aspoň 12 mesiacov (trvalý pobyt, povolenie zostať na dobu neurčitú, povolený pobyt na základe EU Settlement Scheme).³⁶

Zákon priznáva výnimku z dĺžky požadovaného pobytu žiadateľovi, ktorý má v Spojenom kráľovstve povolený pobyt, ale nemá nepretržitý trvalý pobyt v trvaní 5 rokov, ak uzavrel manželstvo so štátnym občanom Spojeného kráľovstva, toto manželstvo trvá a žije v tomto manželstve v spoločnej domácnosti najmenej 3 roky bezprostredne predchádzajúcich podaniu žiadosti o udelenie štátneho občianstva.

Správny poplatok za udelenie občianstva je cca £ 1 350 (cca 1 558 EUR).

b) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie³⁷

Fyzickej osobe na základe vyhlásenia možno udeliť občianstvo ak:

³⁵ HOME OFFICE. *Guide AN: Naturalisation Booklet – The Requirements*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/946152/guide-an-december-20.pdf

³⁶ Po 31. decembri 2020 cudzinci nemôžu požiadať o dokument potvrdzujúci trvalý pobyt a platnosť potvrdenia získaného pred týmto dátumom stráca platnosť po 30. júni 2021. Osoby, ktoré sa po Brexite chcú uchádzať o štátne občianstvo Spojeného kráľovstva, sa môžu stále uchádzať o štátne občianstvo dokumentom potvrdzujúcim trvalý pobyt až do skončenia jeho platnosti, nové potvrdenia sa však už nebudú vydávať. (GOV.UK. *Check if you can become a British citizen*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/british-citizenship>.

³⁷ GOV.UK. *Check if you can become a British citizen*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/british-citizenship>.

- sa narodila na území Spojeného kráľovstva (osobitné podmienky platia v závislosti od roku narodenia a statusu rodičov v čase narodenia dieťaťa);
- jeden z rodičov má občianstvo Spojeného kráľovstva;
- má britskú národnosť;
- je občanom Commonwealthu;
- nemá občianstvo.

Belgicko

Dvojake občianstvo je povolené od roku 2008. Belgickí občania môžu získať aj iné štátne občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Belgická legislatíva však špecifikuje podmienky, za splnenia ktorých fyzická osoba stráca belgické občianstvo.

Fyzická osoba stráca belgické občianstvo dovŕšením veku 28 rokov ak:

- sa narodila po 1. januári 1967 v zahraničí,
- má vek medzi 18 a 28 a jej bydlisko nie je na území Belgicka,
- nezastupovala belgickú vládu v zahraničí, alebo iný orgán, či spoločnosť, ktorá vznikla na základe belgických zákonov,
- nepožiadala o zachovanie belgického občianstva,
- má viac ako jedno štátne občianstvo,
- po dosiahnutí veku 18 rokov nezískala dobrovoľne belgickú štátnu príslušnosť.³⁸

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe deklarácie/vyhlásenia o občianstve³⁹

V závislosti od statusu žiadateľa o belgické občianstvo existuje päť spôsobov udelenia štátneho občianstva na základe deklarácie/vyhlásenia:

- narodením na území Belgicka + nepretržitý pobyt v Belgicku od narodenia;
- nepretržitý trvalý pobyt v Belgicku aspoň 5 rokov;
- nepretržitý trvalý pobyt v Belgicku aspoň 5 rokov + manželstvo s občanom Belgicka, resp. dieťa s belgickým občianstvom;
- nepretržitý trvalý pobyt v Belgicku aspoň 5 rokov + dôchodok, resp. invalidita;

³⁸ KINGDOM OF BELGIUM FOREIGN AFFAIRS, FOREIGN TRADE AND DEVELOPMENT COOPERATION. *Losing Belgian nationality*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://diplomatie.belgium.be/en/services/services_abroad/nationality/losing_retaining_and_regaining/loss>.

³⁹ THE BELGIAN HOUSE OF REPRESENTATIVES. *Special Competences: Naturalizations*. [online]. [cit. 2021-03-02].

Dostupné na: <<https://bruxelles.unionsyndicale.eu/wp-content/uploads/2019/06/2019-06-11-slides-conf-nationalite-EN.pdf>>.

- nepretržitý trvalý pobyt v Belgicku aspoň 10 rokov.

Každý z uvedených spôsobov získania občianstva má rôzne podmienky. V závislosti od uvedeného spôsobu udelenia musí fyzická osoba preukázať:

- dôkaz o participácii v hospodárstve Belgicka – fyzická osoba v čase podania žiadosti musí odpracovať aspoň 468 dní počas piatich rokov nepretržitého trvalého pobytu v Belgicku;
- ovládanie aspoň jedného z oficiálnych štátnych jazykov (francúzsky, nemecký, holandský). Ovládanie jazyka sa môže preukázať aj vysvedčením, diplomom zo vzdelávacej inštitúcie, či jazykovou skúškou;
- dôkaz o sociálnej integrácii vo forme ukončeného stredného, vysokého vzdelania, ukončeného profesionálneho tréningu v dĺžke aspoň 400 hodín, integračného kurzu, resp. nepretržitého zamestnania na území Belgicka;
- dôkaz o participácii v komunite prostredníctvom účasti žiadateľa na socio-kultúrnych aktivitách. Nejde o zákonom stanovenú podmienku, avšak kompetentné úrady majú právo získavať relevantné informácie od známych a rodinných príslušníkov žiadateľa.

Žiadateľ musí mať v čase podania vyhlásenia aspoň 18 rokov. Vyhlásenie spolu s potvrdením o zaplatení poplatku vo výške 150 EUR sa podáva na mestskom úrade v mieste trvalého bydliska. Ak je doručený spis kompletný, zamestnanec mestského úradu vydá potvrdenie o prijatí a doručí ho prokurátorovi súdov prvého stupňa, ktorý rozhodne o udelení občianstva.⁴⁰

b) udelením na základe žiadosti⁴¹

O udelení belgického občianstva na základe žiadosti rozhoduje Snemovňa reprezentantov belgického parlamentu na základe čl. 74 Ústavy Belgicka.

Za mimoriadne zásluhy

Podmienky na udelenie občianstva za mimoriadne zásluhy sú nasledovné:

- minimálny vek 18 rokov,
- legálny pobyt na území Belgicka,
- z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä ak ide o osobu, ktorá sa významne zaslúžila o prínos pre Belgicko v oblasti ekonomickej, vedeckej, kultúrnej a technickej,

⁴⁰ ASYLUM INFORMATION DATABASE. *Naturalisation. Belgium*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.asylumineurope.org/reports/country/belgium/content-international-protection/status-and-residence/naturalisation>>.

⁴¹ THE BELGIAN HOUSE OF REPRESENTATIVES. *The House of Representatives. Special Competences: Naturalizations*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://bruxelles.unionsyndicale.eu/wp-content/uploads/2019/06/2019-06-11-slides-conf-nationalite-EN.pdf>>.

- žiadateľ musí preukázať, že nespĺňa podmienky na udelenie občianstva vyhlásením.

Osobám bez štátnej príslušnosti

Podmienky na udelenie občianstva osobám bez štátnej príslušnosti sú nasledovné:

- minimálny vek 18 rokov,
- ide o osobu bez štátnej príslušnosti na základe medzinárodných dohovorov,
- žiadateľ má legálny pobyt na území Belgicka aspoň 2 roky.

Dánsko

Dvojaké občianstvo je povolené od 1. septembra 2015. Dánski občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Dánske občianstvo však možno odňať osobe po dosiahnutí veku 22 rokov, ak sa táto osoba narodila v zahraničí a nežila na území Dánska od svojho narodenia. V záujme zachovania dánskeho občianstva musí fyzická osoba deklarovať záujem ponechať si občianstvo.⁴²

Spôsobý nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) udelením na základe žiadosti⁴³

Dieťa narodené po 11. októbri 1993 do 30. júna 2014 mimo manželstva dánskemu otcovi a matke s cudzím občianstvom má nárok na získanie občianstva na základe žiadosti.⁴⁴

Fyzické osoby po dovŕšení veku 18 rokov musia splniť nasledovné podmienky:

- nepretržitý trvalý pobyt na území Dánska po dobu minimálne 9 rokov;
- proti žiadateľovi sa nevedie trestné stíhanie alebo iné konanie. Ak žiadateľ spáchal priestupok, musí uplynúť tzv. kvalifikačné obdobie, ktoré začne plynúť po splatení pokuty v súvislosti s priestupkom. Zároveň sú taxatívne určené tie trestné činy, za

⁴² UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Bevarelse af dansk statsborgerskab*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/danske-statsborgere/bevarelse-af-dansk-statsborgerskab>

⁴³ UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Betingelser*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/udenlandske-statsborgere>

⁴⁴ UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Børn født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/udenlandske-statsborgere/born/borns-erhvervelse-af-dansk-statsborgerskab-som-hovedperson/born-født-uden-for-ægteskab-af-en-udenlandsk-mor-og-en-dansk-far>

spáchanie ktorých nemožno udeliť občianstvo. Ide napr. o násilné trestné činy spáchané na deťoch a mladistvých, trestné činy sexuálneho zneužívania, terorizmu, atď.;

- povinnosť mať vysporiadané dlhy (daň, pokuty, výživné, iné poplatky);
- pravidelný legálny príjem; podmienkou je tiež zákaz poberania sociálnych dávok dlhšie ako 4 mesiace minimálne 5 rokov pred podaním žiadosti;
- aktívne ovládanie dánskeho jazyka;
- preukázanie znalostí o dánskej kultúre a histórii.

Zákon priznáva výnimku z dĺžky požadovaného pobytu žiadateľovi, ak:

- ide o utečenca podľa medzinárodného práva (min. 8 rokov trvalého pobytu);
- ide o žiadateľa so Škandinávskou národnosťou (min. 2 roky trvalého pobytu);
- uzavrel manželstvo so štátnym občanom a v závislosti od dĺžky manželského zväzku (min. 6-8 rokov trvalého pobytu);
- ide o žiadateľa, ktorý získali vzdelanie v Dánsku (min. 5 rokov trvalého pobytu);
- žiadateľ je repatriant.

Žiadosti sa odosielajú (aj elektronicky) Ministerstvu pre prisťahovalectvo a integráciu, ktoré ich zároveň aj posudzuje. V niektorých prípadoch sa žiadosti môžu predložiť na posúdenie aj parlamentnému Výboru pre občianske práva, ktoré môže udeliť výnimku.

b) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie⁴⁵

Vyhlásením možno získať štátne občianstvo, ak je žiadateľ štátny občan Fínska, Švédska, Islandu a Nórska. Podmienkami sú:

- minimálny vek 18 rokov,
- trvalý pobyt na území Dánska 7 rokov,
- žiadateľovi nebol udelený trest odňatia slobody.

Poľsko

Dvojaké občianstvo je v Poľsku tolerované. Poľskí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Na základe čl. 3 zákona o občianstve má

⁴⁵ UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Hvis man er over 18 år og ikke har fået nordisk statsborgerskab ved naturalisation*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/nordiske-statsborgere/hvis-man-er-over-18-ar-og-ikke-har-faet-nordisk-statsborgerskab-ved-naturalisation>.

poľský občan, ktorý nadobudol občianstvo iného štátu, voči Poľskej republike rovnaké práva a povinnosti ako osoba, ktorá má iba poľské občianstvo. Poľský občan sa nemôže právne spoliehať na občianstvo iného štátu a práva a povinnosti z neho vyplývajúce.⁴⁶ V praxi to znamená, že držiteľ dvoch občianstiev sa na území Poľska môže preukázať len s poľským pasom, resp. občianskym preukazom. Vo všeobecnosti sa poľské občianstvo neudelí osobe, ktorá predstavuje hrozbu pre národnú a verejnú bezpečnosť.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom⁴⁷

a) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie

- fyzickej osobe s nepretržitým trvalým pobytom na území Poľska po dobu najmenej 3 rokov a so stabilným a pravidelným príjmom a ubytovaním,
- fyzickej osobe s nepretržitým trvalým pobytom na území Poľska po dobu najmenej 2 rokov, ktorá je
 - v manželskom zväzku s občanom Poľska najmenej 3 roky, alebo
 - nemá štátne občianstvo.
- fyzickej osobe s nepretržitým trvalým pobytom na území Poľska po dobu najmenej 2 rokov, ktorá je zároveň utečencom podľa medzinárodného práva,
- maloletej fyzickej osobe, ktorej jeden z rodičov je štátny občan Poľska s trvalým pobytom na území Poľska a druhý z rodičov nemá poľské občianstvo, avšak vyjadril súhlas s jeho udelením pre dieťa,
- maloletej fyzickej osobe, ktorej aspoň jednému z rodičov bolo obnovené poľské občianstvo, ak sa dieťa zdržiavalo na území Poľskej republiky na základe povolenia alebo práva na trvalý pobyt a druhý rodič, ktorý nemá poľské občianstvo, vyjadril súhlas s jeho udelením pre dieťa,
- fyzickej osobe, ktorá má trvalý a legálny pobyt na území Poľskej republiky najmenej 10 rokov a ktorá spĺňa nasledovné podmienky:
 - má povolenie na pobyt, alebo právo na trvalý pobyt,
 - má stabilný a pravidelný zdroj príjmu v Poľskej republike a má právny nárok na bývanie.

Žiadosť sa podáva na vojvodstve v mieste trvalého bydliska, resp. na poľskom konzuláte v zahraničí. O udelení poľského občianstva rozhoduje vojvodstvo v zastúpení vojvodu. Vojvoda pred vydaním rozhodnutia požiada veliteľa provinčnej polície, riaditeľa

⁴⁶ USTAWA Z DNIA 2 KWIEŹNIA 2009 R. O OBYWATELSTWIE POLSKIM. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://orka.sejm.gov.pl/proc6.nsf/ustawy/1481_u.htm>.

⁴⁷ USTAWA Z DNIA 2 KWIEŹNIA 2009 R. O OBYWATELSTWIE POLSKIM. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://orka.sejm.gov.pl/proc6.nsf/ustawy/1481_u.htm>.

Agentúry pre vnútornú bezpečnosť a v prípade potreby ďalšie orgány, aby poskytli informácie o tom, či nadobudnutie poľského občianstva cudzincom neohrozuje národnú bezpečnosť. Správny poplatok za udelenia občianstva je vo výške 219 PLN (cca 50 EUR).⁴⁸

b) udelením na základe rozhodnutia prezidenta Poľska

Prezident Poľskej republiky môže na žiadosť fyzickej osoby udeliť poľské občianstvo (čl. 18 zákona o občianstve). Prezident Poľskej republiky nie je vo svojich ústavných právomociach obmedzený žiadnymi podmienkami a môže udeliť poľské občianstvo každému cudzincovi, ktorý podá žiadosť. Vo všeobecnosti sa však udeľuje osobám, ktoré sa významne zaslúžili svojím pôsobením o prínos pre Poľsko v oblasti kultúrnej, ekonomickej, sociálnej, atď.

Švédsko

Dvojaké občianstvo je povolené od roku 2001. Švédski občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Švédske občianstvo však možno odňať osobe po dosiahnutí veku 21 rokov, ak:

- sa narodila v zahraničí,
- nikdy nemala pobyt na území Švédska,
- nemá žiadne spojenie so Švédskom.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) osvojením⁴⁹

Osvojené dieťa nad 12 rokov môže nadobudnúť švédske občianstvo na základe žiadosti.

b) udelením na základe žiadosti

Všeobecné podmienky udelenia občianstva:

- preukázanie identity prostredníctvom pasu, občianskeho preukazu, v niektorých prípadoch na základe svedectva blízkej osoby. Žiadatelia z Afganistanu, Iraku,

⁴⁸ MINISTERSTWO SPRAW WĘWNETRZNYCH I ADMINISTRACJI. *Sposoby Nabycia Obywatelstwa Polskiego*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://archiwum.mswia.gov.pl/pl/bezpieczenstwo/obywatelstwo-i-repatri/cudzoziemcy/10169,SPOSOBY-NABYCIA-OBYWATELSTWA-POLSKIEGO.html>>

⁴⁹ SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. *Automatic citizenship through birth, adoption or parental marriage*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Citizenship-for-children/Automatic-citizenship.html#Before1April>>.

Somálska, Eritrey a Palestínčania majú osobitné požiadavky týkajúce sa preukázania identity,

- minimálny vek 18 rokov,
- nepretržitý trvalý pobyt na území Švédska po dobu minimálne 5 rokov,
- povinnosť mať vysporiadané dlhy (daň, pokuty, výživné, iné poplatky),
- proti žiadateľovi sa nevedie trestné stíhanie alebo iné konanie. Ak žiadateľ spáchal priestupok, alebo trestný čin, musí uplynúť tzv. kvalifikačné obdobie, ktoré začne plynúť po splatení pokuty v súvislosti s priestupkom, alebo po výkone trestu odňatia slobody. Až po uplynutí kvalifikačného obdobia je možné nadobudnúť občianstvo.

Kvalita trestu	Kvalifikačné obdobie
Pokuta vo výške 30-násobku denného vymeriavacieho základu	1 rok
Pokuta vo výške 60-násobku denného vymeriavacieho základu	Minimálne 2 roky
Podmienečný odklad výkonu trestu	Minimálne 3 roky od nadobudnutia účinnosti trestu
Probačná lehota	Minimálne 4 roky od nadobudnutia účinnosti trestu
Trest odňatia slobody v trvaní 1 mesiaca	Minimálne 4 roky od nadobudnutia účinnosti trestu
Trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov	Minimálne 6 roky od nadobudnutia účinnosti trestu
Trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov	Minimálne 8 roky od nadobudnutia účinnosti trestu

Zákon priznáva výnimky z dĺžky požadovaného pobytu žiadateľovi ak:

- uzavrel manželstvo s občanom Švédska (min. 3 roky);
- je bez občianstva (min. 4 roky);
- je utečencom podľa medzinárodného práva (min. 4 roky),
- ďalšie skupiny ustanovené v zákone o štátnom občianstve.⁵⁰

Správny poplatok za udelenie občianstva je cca 143 EUR. Žiadosti sa podávajú Švédskej migračnej agentúre (aj online).

⁵⁰ SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. You must have lived in Sweden for a certain period of time. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Citizenship-for-adults/Time-in-Sweden.html>

c) udelením na základe vyhlásenia/deklarácie

Občianstvo na základe vyhlásenia sa udelí deťom s občianstvom iného štátu, resp. bez občianstva, do určitého veku za podmienky, že na území Švédska mali trvalý pobyt.⁵¹

Vyhlásením možno získať štátne občianstvo, ak je žiadateľ štátny občan Dánska, Fínska, Islandu a Nórska. Podmienkami sú:

- minimálny vek 18 rokov,
- trvalý pobyt na území Švédska 5 rokov,
- žiadateľovi nebol udelený trest odňatia slobody za posledných 5 rokov.⁵²

⁵¹ REFWORLD. The Swedish Citizenship Act. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.refworld.org/pdfid/420cadf64.pdf>

⁵² SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. Notification of Swedish citizenship for Nordic citizens. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Nordic-citizen/Notification.html>

3. Krajiny, ktoré povoľujú dvojité občianstvo, avšak s výraznejšími obmedzeniami

Bulharsko

Dvojité občianstvo je v Bulharsku tolerované. Bulharsko povoľuje dvojité občianstvo:

- cudzincom s občianstvom členského štátu EÚ, EHP a Švajčiarska;
- ak bolo druhé občianstvo nadobudnuté manželstvom;
- cudzincom s občianstvom štátu, s ktorým Bulharsko uzavrelo dohodu o uznaní dvojitého občianstva.⁵³

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom⁵⁴

a) udelením na základe žiadosti

Všeobecnými podmienkami na udelenie občianstva sú:

- minimálny vek 18 rokov,
- nepretržitý trvalý pobyt na území Bulharska po dobu aspoň 5 rokov bezprostredne predchádzajúcich podaniu žiadosti,
- bezúhonnosť,
- legálny príjem a zamestnanie,
- preukázanie znalosti bulharského jazyka.

Chorvátsko

Nadobudnutie druhého občianstva je výrazne obmedzené. Občan Chorvátskej republiky, ktorý má druhé občianstvo, sa vládou považuje za výhradne chorvátskeho občana.

Výnimku možno udeliť:

- ak sa chorvátske občianstvo získava automaticky manželstvom;
- ak je žiadateľ emigrant;
- ak je zachovanie druhého občianstva v záujme Chorvátska;
- repatriantom.⁵⁵

⁵³ LEX.BG. ЗАКОН ЗА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2134446592>

⁵⁴ BULGARIAN CITIZENSHIP. Bulgarian Citizenship Act. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://www.bulgarian-citizenship.com/bulgarian-citizenship-act/>.

⁵⁵ SREDIŠNJI DRŽAVNI PORTAL. Dvojno državljanstvo. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://gov.hr/moja-uprava/drzavljanstvo-i-isprave/hrvatsko-drzavljanstvo/dvojno-drzavljanstvo/1716>.

Lotyšsko

Dvojaké občianstvo je povolené od 1. októbra 2013, platia však rozsiahle výnimky. Lotyšskí občania môžu bez ďalších obmedzení nadobudnúť občianstvo:

- členského štátu EÚ, EZVO, NATO,
- Austrálie, Brazílie, Nového Zélandu,
- krajiny, s ktorou Lotyšsko uzavrelo dohodu o uznaní dvojakeho občianstva,
- krajiny, ak sa z dôvodu dôležitých národných záujmov od vlády získa povolenie na udržanie druhého občianstva,
- krajiny, ak bolo občianstvo získané *ex lege* manželstvom alebo adopciou.⁵⁶

Deti rodičov s lotyšským občianstvom môžu mať občianstvo ktorejkoľvek krajiny. Podľa zákona o štátnom občianstve si dieťa po dovŕšení veku 25 rokov musí zvoliť medzi občianstvom Lotyšska a občianstvom krajiny, ktorá nepatrí medzi výnimky uvedené vyššie. Táto povinnosť sa nevzťahuje na lotyšského občana, ktorý je držiteľom občianstva krajiny uvedenej vyššie, resp. fyzická osoba získala lotyšské občianstvo po svojom predkovi, ktorý bol v exile.

Fyzickej osobe sa lotyšské občianstvo môže odňať ak:

- si nesplnila povinnosť výberu jedného občianstva pred dovŕšení veku 25 rokov, ak je držiteľom dvoch občianstiev a ďalšie občianstvo má z krajiny, ktoré nepatrí medzi výnimky,
- bolo občianstvo nadobudnuté porušením zákona,
- osoba dobrovoľne slúžila v ozbrojených silách iného štátu alebo vykonáva činnosť, ktorá je v protiklade s ústavnou a politickou integritou Lotyšska.

Po uplynutí 10 rokov od nadobudnutia lotyšského občianstva nemožno viesť konanie o odňatí lotyšského občianstva.

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom⁵⁷

a) udelením na základe žiadosti⁵⁸

Fyzická osoba vo veku nad 15 rokov za uvedených podmienok:

⁵⁶ Dubultpilsonība pieļaujama Latvijas pilsonim, kurš ieguvis. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://www.pmlp.gov.lv/sites/pmlp/files/valstu20saraksts_dubultpilsoniba-11.pdf

⁵⁷ LIKUMI. Pilsonības likums. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://likumi.lv/ta/id/57512-pilsonibas-likums/redakcijas-datums/2013/10/01>

⁵⁸ THE OFFICE OF CITIZENSHIP AND MIGRATION AFFAIRS. Naturalisation. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.pmlp.gov.lv/en/home/services/citizenship/registration-if-citizenship/naturalizacija/>.

- trvalý pobyt na území Lotyšska po dobu najmenej 5 rokov, pričom 1 rok bezprostredne pred podaním žiadosti nemôže byť prerušený pobyt,
- ovládanie lotyšského jazyka, základných princípov ústavy Lotyšskej republiky, znenie národnej hymny a základov histórie a kultúry Lotyšska,
- preukázanie legálneho zdroju príjmu.

Správny poplatok za udelenie občianstva je cca 29 EUR, poplatok sa znižuje pre znevýhodnené osoby. Žiadosť sa podáva na Úrade pre občianstvo a migráciu (aj elektronicky).

Udelením na základe žiadosti môže žiadateľ nadobudnúť lotyšské občianstvo ak spĺňa všetky uvedené podmienky:

- bol občanom Lotyšska 17. júna 1940 (alebo je potomkom občana Lotyšska),
- utiekol z Lotyšska počas sovietskeho alebo nemeckého okupačného režimu alebo bola deportovaná v období od 17. júna 1940 do 4. mája 1990,
- z dôvodov vyššie sa do 4. mája 1990 nemohol vrátiť do Lotyšska ako osoba s trvalým pobytom,
- jeho potomkovia narodení pred 1. októbrom 2014 môžu tiež získať občianstvo Lotyšska.

Ak má fyzická osoba predkov, ktorí žili na území Lotyšska, môže požiadať o lotyšské občianstvo ak:

- má predka, ktorý mal trvalý pobyt na území Lotyšska medzi rokom 1881 a 17. júnom 1940,
- vie dokázať svoju príslušnosť k lotyšskému národu alebo k autochtónnemu národu Livov,
- aktívne ovláda lotyšský jazyk

Na základe princípu *ius sanguinis* možno udeliť občianstvo ak sa fyzická osoba narodila v zahraničí a v čase jej narodenia aspoň jeden z rodičov mal lotyšské občianstvo.

Nemecko

Dvojaké občianstvo je povolené od 28. augusta 2007. Nemeckí občania môžu nadobudnúť aj iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo. Nemecká legislatíva však špecifikuje určité podmienky v súvislosti s nadobudnutím druhého štátneho občianstva. Dvojaké občianstvo je vo všeobecnosti povolené bez špecifických podmienok, ak ide o občianstvo v rámci členských štátov EÚ, EHS a Švajčiarska. Občania tretích krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, EHS a Švajčiarska sa podľa zákona o štátnom občianstve musia vzdať svojho

pôvodného občianstva. Existujú však rôzne výnimky pre krajiny, kde je proces vzdania sa pôvodného občianstva sťažený, drahý, resp. komplikovaný (štáty Latinskej Ameriky).⁵⁹ Výnimkou sú aj deti narodené po roku 2000 na území Nemecka rodičom bez nemeckého štátneho občianstva za podmienky, že dieťa má nepretržitý pobyt na území Nemecka po dobu 8 rokov a aspoň 6 rokov navštevovalo školu v Nemecku. Podľa starého právneho poriadku sa museli tieto deti pred dovŕšením veku 21 rokov rozhodnúť, či nadobudnú nemecké štátne občianstvo, alebo občianstvo rodičov. Podľa novely zákona o občianstve si môžu ponechať obe.⁶⁰

Nemeckí občania môžu získať občianstvo tretích krajín (mimo EÚ a Švajčiarska) len na základe súhlasu nemeckej spolkovej vlády alebo narodením. Nadobudnutie druhého štátneho občianstva bez povolenia znamená stratu nemeckého.

V júni 2019 Nemecko novelizovalo zákon o občianstve. Podľa novej právnej úpravy umožňuje odňať nemecké občianstvo fyzickým osobám starším ako 18 rokov s dvojakým občianstvom, ktorí sa stali členmi alebo podporujú teroristické skupiny (napr. Islamský štát).⁶¹

Spôsoby nadobúdania druhého štátneho občianstva cudzincom

a) narodením na území Nemecka po 1. januári 2000 rodičom bez nemeckého občianstva⁶²

Povinnosť vybrať si medzi nemeckým občianstvom a občianstvom rodičov zaniká, ak dieťa pred dovŕšením veku 21 rokov:

- malo trvalý nepretržitý pobyt po dobu 8 rokov na území Nemecka,
- navštevovalo školu na území Nemecka po dobu 6 rokov,
- má ukončené vzdelanie alebo pracovný tréning v Nemecku.

b) udelením na základe žiadosti⁶³

⁵⁹ BUNDESMINISTERIUM DER JUSTIZ UND FÜR VERBRAUCHERSCHUTZ. *Nationality Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stag/englisch_stag.html>

⁶⁰ FEDERAL FOREIGN OFFICE. *New provisions regulating choice of citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.auswaertiges-amt.de/en/einreiseundaufenthalt/staatsangehoerigkeitsrecht-node/optionsregelung-node>>

⁶¹ DEUTSCHER BUNDESTAG. *Verlust der deutschen Staatsangehörigkeit*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.bundestag.de/presse/hib/640110-640110>>

⁶² BUNDESVERANTLUNGAMT. *Feststellung des Nichtbestehens der Optionspflicht beantragen* [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.auslandsschulwesen.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-Dokumente-Recht/Staatsangehoerigkeit/Optionsverfahren/01_Informationen_Optionsverfahren/01_02_O_Wie_geht_es/01_02_O_wie_geht_node.html>

⁶³ BUNDESVERANTLUNGAMT. *Deutsch werden*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.bva.bund.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-Dokumente-Recht/Staatsangehoerigkeit/Einbuergerung/Ermessen14/Einbuergerung14_node.html>

- trvalý pobyt na území Nemecka,
- nepretržitý pobyt na území Nemecka po dobu najmenej 8 rokov,
- potvrdenie o zdroji príjmov postačujúcich na financovanie pobytu žiadateľa a jemu blízkych osôb na území Nemecka,
- ovládanie nemeckého jazyka,
- bezúhonnosť,
- v prípade potreby vzdanie sa pôvodného občianstva,
- zloženie sľubu.

c) udelením na základe odškodnenia za prenasledovanie počas nacistického režimu⁶⁴

- fyzickej osobe bolo od 30. januára 1933 do 8. mája 1945 odňaté občianstvo z dôvodu politického, náboženského alebo rasového prenasledovania,
- je potomkom vyššie uvedenej fyzickej osoby.

Žiadosť o udelenie občianstva sa podávajú na Spolkovom úrade pre správu. Správny poplatok je vo výške 255 EUR.

Slovinsko

Dvojaké občianstvo je povolené len pre určitý okruh fyzických osôb. Ide o nasledovný okruh osôb:

- slovinskí emigranti s cudzím občianstvom a ich potomkovia až do štvrtej generácie, ktorí žijú na území Slovinska aspoň 1 rok;
- repatrianti;
- fyzické osoby, ktoré uzavreli manželstvo s občanom Slovinska, toto manželstvo trvá a žije v tomto manželstve aspoň 3 roky a má trvalý pobyt na území Slovinska aspoň 1 rok;
- fyzické osoby narodené na území Slovinska, ktoré žijú v Slovinsku od narodenia avšak nemajú slovinské občianstvo;
- fyzické osoby s medzinárodnou ochranou, s trvalým pobytom na území Slovinska po dobu aspoň 5 rokov.⁶⁵

⁶⁴ BUNDESVERANTLUNGSAmt. *Einbürgerung für Nachkommen von NS-Verfolgten*. [online]. [cit. 2021-03-02].

Dostupné na: <https://www.bva.bund.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-Dokumente-Recht/Staatsangehoerigkeit/Einbuengerung/documents/Erm_Erlass.html>

⁶⁵ REPUBLIKA SLOVENIJA. INFORMACIJE ZA TUJCE. *Slovenian citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://infotujci.si/en/third-country-nationals/slovenian-citizenship/>

Španielsko

Dvojaké občianstvo je povolené len pre určitý okruh fyzických osôb. Ide o občanov krajín, s ktorým má Španielsko spoločnú históriu – krajiny Južnej Ameriky, Andorra, Filipíny, Rovníková Guinea, Portugalsko a sefardskí Židia. Hoci Španielsko umožňuje svojim občanom nadobudnúť aj občianstvo inej krajiny, do troch rokov od získania druhého občianstva sa musia rozhodnúť, či si ponechajú španielske.⁶⁶

⁶⁶ EL MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN. *Spanish Nationality*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://www.exteriores.gob.es/Portal/en/ServiciosAlCiudadano/InformacionParaExtranjeros/Paginas/Nacionalidad.aspx>

4. Krajiny, v ktorých dvojaké občianstvo nie je povolené okrem výnimiek

Litva

Nadobudnutie druhého občianstva je obmedzené. Výnimku možno udeliť:

- ak žiadateľ o litovské občianstvo bol deportovaný z okupovanej Litvy pred 11. marcom 1990, alebo je osobou, ktorá je potomkom takejto osoby,
- žiadateľ o litovské občianstvo, ktorý z politických dôvodov opustil Litvu pred 11. marcom 1990, alebo je osobou, ktorá je potomkom takejto osoby;
- automaticky narodením v zahraničí, ak daná krajina uplatňuje princíp *ius soli* a rodičia majú litovské občianstvo;
- automaticky osvojením;
- automaticky manželstvom;
- ak je žiadateľ utečenec podľa medzinárodného práva.⁶⁷

Rakúsko

Rakúsky zákon o štátnej príslušnosti vo všeobecnosti neumožňuje dvojaké občianstvo s výnimkou osôb, ktoré narodením automaticky získajú druhé občianstvo.

Výnimku možno udeliť:

- ak je zachovanie druhého občianstva v záujme Rakúskej republiky;
- ak je zachovanie druhého občianstva potrebné zvažiť z objektívnych dôvodov;
- ak je žiadateľ potomok osoby, ktorá bola prenasledovaná počas nacistického režimu;
- ak sa žiadateľ významným spôsobom zaslúžil o šírenie dobrého mena Rakúskej republiky.⁶⁸

Estónsko

Estónsky zákon o štátnej príslušnosti vo všeobecnosti neumožňuje dvojaké občianstvo, s výnimkou osôb, ktoré narodením automaticky získajú druhé občianstvo. Dieťa, ktoré nadobudlo druhé občianstvo týmto spôsobom musí najneskôr do 3 rokov od dovŕšenia veku 18 rokov vyhlásiť, či si ponechá estónske občianstvo.⁶⁹

⁶⁷ MIGRATION LAW CENTRE. *Dual Citizenship in Lithuania*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.migration.lt/dual-citizenship-in-lithuania>

⁶⁸ AUSTRIAN EMBASSY WASHINGTON. *Austrian Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.austria.org/citizenship>.

⁶⁹ EESTI.EE. *Estonian Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.eesti.ee/en/citizenship-and-documents/citizenship/estonian-citizenship/>

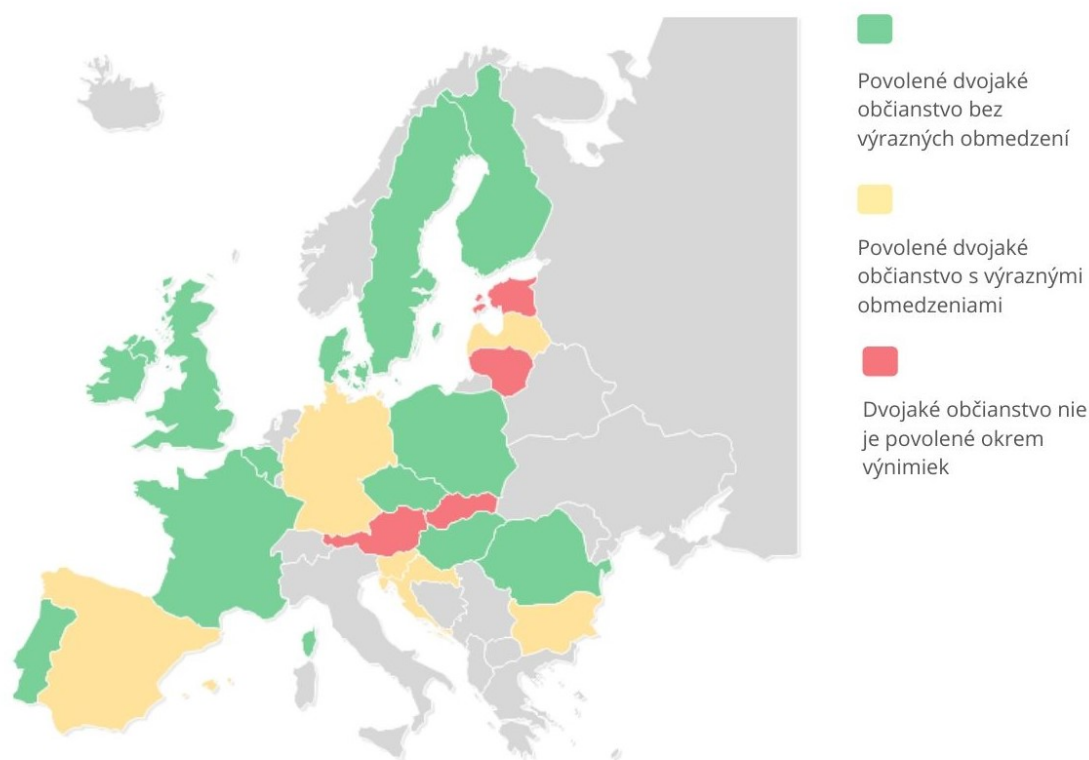
5. Závěr

Cieľom porovnávacej analýzy bolo priblížiť niektoré aspekty inštitútu štátneho občianstva, predovšetkým dvojakeho občianstva v rovine pôsobnosti vnútroštátneho práva vybraných krajín EÚ a Spojeného kráľovstva.

V materiáli bolo analyzovaných 23 členských štátov EÚ (vrátane SR) a Spojené kráľovstvo. Analyzované krajiny boli rozdelené na tri základné kategórie podľa miery obmedzení pri udeľovaní druhého občianstva cudzincom:

- krajiny, ktoré povoľujú dvojaké občianstvo bez výrazných obmedzení;
- krajiny, ktoré povoľujú dvojaké občianstvo s výraznými obmedzeniami;
- krajiny, v ktorých dvojaké občianstvo nie je povolené okrem výnimiek.

Dvojaké štátne občianstvo vo vybraných krajinách EÚ a v Spojenom kráľovstve

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút: Dvojité štátne občianstvo vo vybraných členských štátoch EÚ a v Spojenom kráľovstve (výskumná vzorka na mape 22 krajín; výskumná vzorka v texte porovnávacej analýzy 24 krajín t. j. krajiny na zvýraznené na mape a Cyprus a Malta)

Analýza preukázala, že **14 z 24 analyzovaných krajín** upravuje dvojaké občianstvo bez výraznejších obmedzení. Ide o *Belgicko, Cyprus, Českú republiku, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo a Švédsko*. Žiadatelia

(cudzinci), môžu nadobudnúť štátne občianstvo týchto krajín bez povinnosti vzdať sa pôvodného občianstva, ak to krajina, ktorej občianstvom sú držiteľmi umožňuje. *Vice versa*, aj občania týchto krajín môžu nadobudnúť iné občianstvo bez toho, aby stratili svoje pôvodné, ak aj štát, ktorého občianstvo žiada fyzická osoba, povoľuje mať viac ako jedno občianstvo.

Dvojaké občianstvo s výraznejšími obmedzeniami povoľuje **šesť krajín**, a to *Chorvátsko, Bulharsko, Lotyšsko, Nemecko, Slovinsko a Španielsko*. Legislatíva týchto krajín výslovne nezakazuje dvojaké občianstvo, avšak presne identifikuje okruh štátov, ktorých štátne občianstvo je uznané a povolené ako druhé občianstvo. Výnimkou v rámci uvedenej kategórie je *Slovinsko*, ktoré formálne povoľuje bipolitizmus, avšak druhé občianstvo možno získať len automaticky manželstvom, resp. na základe princípu *ius soli* alebo *ius sanguinis*.

Poslednú kategóriu predstavujú krajiny, kde dvojaké občianstvo **nie je upravené** v legislatíve okrem výnimiek. Ide o krajiny ako *Litva, Rakúsko a Estónsko*. Legislatíva týchto krajín sa snaží predchádzať bipolitizmu, preto sa druhé štátne občianstvo udelí len presne vymedzenému okruhu fyzických osôb. Do tejto kategórie možno zaradiť aj *Slovensko*, ako bolo vysvetlené v analýze.

Vzhľadom ku skutočnosti, že v rámci vytýčených kategórií sú podmienky udelenia štátneho občianstva rôzne, analyzované krajiny je možné ďalej rozdeliť podľa miery voľnosti pri udeľovaní druhého občianstva.

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút: Miera voľnosti pri udeľovaní druhého štátneho občianstva. Použité farby reflektujú na logiku infografickej mapy Európy použitej vyššie.

Najbenevolentnejšími krajinami v kontexte udelenia občianstva sú *Cyprus, Česká republika, Írsko, Maďarsko a Rumunsko*, ktoré okrem všeobecných podmienok nestanovujú konkrétnejšie prísne pravidlá pri nadobudnutí druhého občianstva jednak vlastnými občanmi a tiež cudzincami. Najbežnejším spôsobom nadobudnutia je práve naturalizáciou, kedy fyzická osoba získava na základe vlastnej žiadosti občianstvo štátu, na území ktorého sa trvale zdržuje a plánuje naďalej pôsobiť. Fyzická osoba tak môže spraviť na základe žiadosti, resp. vyhlásenia alebo deklarácie. Všeobecnými podmienkami sú vo väčšine štátov zákonom stanovený vek, legálny pobyt, bezúhonnosť a ovládanie štátneho jazyka. Špecifickým spôsobom nadobudnutia štátneho občianstva je prostredníctvom investičného programu, ktoré je populárne predovšetkým na *Cypre* a uplatňuje sa napr. aj v *Rumunsku*.

Ostatné krajiny uplatňujú prísnejšie pravidlá pri nadobúdaní druhého občianstva. Vo *Fínsku, na Malte a v Dánsku* možno odňať štátne občianstvo, ak fyzická osoba nemá dostatočný kontakt s materskou krajinou, *Poľsko a Portugalsko* si uplatňuje nadradenosť štátneho občianstva, *Dánsko a Švédsko* zakotvuje plynutie kvalifikačného obdobia pri priestupkoch a trestných činoch. Na šírenie terorizmu odpovedalo novelou zákona o štátnom občianstve *Nemecko*, ktoré od roku 2019 môže odňať nemecké občianstvo držiteľom dvojitého občianstva, ak sú členmi teroristických skupín, alebo podporujú ich činy. K prísnejším pravidlám môžeme začleniť aj správny poplatok pri udelení štátneho občianstva napr. v Spojenom kráľovstve dosahuje viac ako 1500 EUR, čo je jeden z najvyšších správnych poplatkov za udelenie občianstva spomedzi skúmaných krajín.

Ako bolo spomenuté, *Estónsko, Litva a Rakúsko* patria ku krajinám, ktoré sa snažia bipolitizmu predchádzať. Hoci *Litva* poskytuje výnimky v prípadoch automatického nadobudnutia a *Rakúsko* v špecifických prípadoch, estónska legislatíva sa im vyhýba a svojou kvalitou je reštriktívnejšia ako slovenský zákon o štátnom občianstve, ktorý uznáva nadobudnutie druhého občianstva narodením alebo manželstvom.

6. Použité zdroje

1. ASYLUM INFORMATION DATABASE. *Naturalisation. Belgium*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<<https://www.asylumineurope.org/reports/country/belgium/content-international-protection/status-and-residence/naturalisation>>.
2. AUSTRIAN EMBASSY WASHINGTON. *Austrian Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.austria.org/citizenship>>.
3. BULGARIAN CITIZENSHIP. *Bulgarian Citizenship Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<http://www.bulgarian-citizenship.com/bulgarian-citizenship-act/>>.
4. BUNDESMINISTERIUM DER JUSTIZ UND FÜR VERBRAUCHERSCHUTZ. *Nationality Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stag/englisch_stag.html>
5. BUNDESVERANTWORTUNG. *Deutsch werden*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://www.bva.bund.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-Dokumente-Recht/Staatsangehoerigkeit/Einbuengerung/Ermessen14/Einbuengerung14_node.html
6. BUNDESVERANTWORTUNG. *Einbürgerung für Nachkommen von NS-Verfolgten*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<https://www.bva.bund.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-Dokumente-Recht/Staatsangehoerigkeit/Einbuengerung/_documents/Erm_Erlass.html>
7. BUNDESVERANTWORTUNG. *Verfahren auf Feststellung des Nichtbestehens der Optionspflicht*. [online]. [cit. 2020-06-04]. Dostupné na:
<https://www.bva.bund.de/DE/Services/Buerger/Ausweis-DokumenteRecht/Staatsangehoerigkeit/Optionsverfahren/01_Informationen_Optionsverfahren/01_01_O_was_ist/01_01_O_was_ist_node.html>.
8. CITIZEN INFORMATION. *Becoming an Irish citizen through marriage or civil partnership*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
https://www.citizensinformation.ie/en/moving_country/irish_citizenship/becoming_a_n_irish_citizen_through_marriage.html
9. CITIZEN INFORMATION. *Becoming an Irish citizen through naturalisation*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://www.citizensinformation.ie/en/moving_country/irish_citizenship/becoming_an_irish_citizen_through_naturalisation.html>.

10. CIVIL REGISTRY AND MIGRATION DEPARTMENT. *Acquisition Of Citizenship Due To Cypriot Origins*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<<http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/All/3FCECD650C82D647C2257D2B00396BA2?OpenDocument>>.

11. CIVIL REGISTRY AND MIGRATION DEPARTMENT. *Civil Registry Section*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/All/F03BEB8DF3591BC1C2257D2C00453383?OpenDocument>

12. DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE. *Registering a foreign birth*.

[online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.dfa.ie/citizenship/born-abroad/registering-a-foreign-birth/>>.

13. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Verlust der deutschen Staatsangehörigkeit*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.bundestag.de/presse/hib/640110-640110>>.

14. *Dubultpilsonība pieļaujama Latvijas pilsonim, kurš ieguvis*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

https://www.pmlp.gov.lv/en/assets/Naturaliz%C4%81cija_maijs_2019/valstu%20saraksts_dubultpilsoniba-1.pdf

15. *Dôvodová správa k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a doplňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=491938>

16. EL MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN. *Spanish Nationality*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://www.exteriores.gob.es/Portal/en/ServiciosAlCiudadano/InformacionParaExtranjeros/Paginas/Nacionalidad.aspx>

17. EESTI.EE. *Estonian Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:

<https://www.eesti.ee/en/citizenship-and-documents/citizenship/estonian-citizenship/>

18. EMMERT, F. *Česká republika a dvojí občianství*, Praha: C. H. Beck, 2011. 116 s. ISBN: 978-80-7400-383-7.

19. EXPATICA. *Golden Visa Portugal: requirements for a Portuguese golden visa*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.expatica.com/pt/moving/visas/golden-visa-portugal-1042263/>
20. EXPATICA. *How to apply for Portuguese citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.expatica.com/pt/moving/visas/portuguese-citizenship-1030872/>.
21. FEDERAL FOREIGN OFFICE. *New provisions regulating choice of citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/einreiseundaufenthalt/staatsangehoerigkeitsrecht-node/optionsregelung-node>.
22. FINNISH IMMIGRATION SERVICE. *Citizenship Application*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://migri.fi/en/citizenship-application>
23. FINNISH IMMIGRATION SERVICE. *Citizenship Declaration*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://migri.fi/en/citizenship-declaration>
24. GOV.UK. *Check if you can become a British citizen*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.gov.uk/british-citizenship>.
25. HOME OFFICE. *Guide AN: Naturalisation Booklet – The Requirements*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/946152/guide-an_december_20.pdf.
26. INFOFINLAND. *Finnish Citizenship*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/settling-in-finland/finnish-citizenship>.
27. KINGDOM OF BELGIUM FOREIGN AFFAIRS, FOREIGN TRADE AND DEVELOPMENT COOPERATION. *Losing Belgian nationality*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: https://diplomatie.belgium.be/en/services/services_abroad/nationality/losing_retaining_and_regaining/loss.

28. LEGISLATION ONLINE. *Romanian Citizenship Law*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na:
<https://www.legislationonline.org/download/id/5943/file/Romania_Citizenship_law_2010_en.pdf>.
29. LEX.BG. *ЗАКОН ЗА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2134446592>.
30. LIKUMI. *Pilsonības likums*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<https://likumi.lv/ta/id/57512-pilsonibas-likums/redakcijas-datums/2013/10/01>
31. MALTA IMMIGRATION. *Malta Citizenship by Investment Program*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.maltaimmigration.com/>
32. *Maltese citizenship Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8702&l=1>
33. MARCZYOVÁ, K. Štátne občianstvo Slovenskej republiky – aktuálne otázky.
[online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/rozpad/MarczyovaKlaudia.pdf.
34. MIGRATION LAW CENTRE. *Dual Citizenship in Lithuania*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <https://www.migration.lt/dual-citizenship-in-lithuania>
35. MINISTERSTVO VNÚTRA SR. *Vláda schválila zmeny v novele zákona o štátnom občianstve zmierňujúcej okolnosti jeho straty*. [online]. 24. februára 2021. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=vlada-schvalila-zmeny-v-novele-zakona-o-statnom-obciansstve-zmiernujucej-okolnosti-jeho-straty>
36. MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI. *Sposoby Nabycia Obywatelstwa Polskiego*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<<https://archiwum.mswia.gov.pl/pl/bezpieczenstwo/obywatelstwo-repatri/cudzoziemcy/10169,SPOSOBY-NABYCIA-OBYWATELSTWA-POLSKIEGO.html>>.
37. REFWORLD. *Nationality Law (N. 37/81, As Amended By Organic Law N. 2/2018)*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<<https://www.refworld.org/docid/3ae6b52e4.html>>

38. REFWORLD. *The Swedish Citizenship Act*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<https://www.refworld.org/pd/fid/420cadf64.pdf>
39. REPUBLIKA SLOVENIJA. INFORMACIJE ZA TUJCE. *Slovenian citizenship*. [online].
[cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://infotujci.si/en/third-country-nationals/slovenian-citizenship>
40. SERVICE PUBLIC. *Annulation, retrait ou déchéance de nationalité française*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F32827>>.
41. SERVICE PUBLIC. *Nationalité française*. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/N111>>.
42. SLOV-LEX. *Zákon Národnej Rady Slovenskej republiky č. z 19. januára 1993 o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1993/40/20191201.html>.
43. SOMOROVÁ, L. Občianstvo SR v kontexte medzinárodného a európskeho práva. In
Justičná revue, 2012, roč. 64, č. 4. ss.572-593. ISSN: 1335-6461.
44. SREDIŠNIJ DRŽAVNI PORTAL. *Dvojno državljanstvo*. [online]. [cit. 2021-03-02].
Dostupné na: <<https://gov.hr/moja-uprava/drzavljanstvo-i-isprave/hrvatsko-drzavljanstvo/dvojno-drzavljanstvo/1716>>.
45. SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. *Automatic citizenship through birth, adoption or parental marriage*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<<https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Citizenship-for-children/Automatic-citizenship.html#Before1April>>.
46. SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. *Notification of Swedish citizenship for Nordic citizens*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na:
<https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Nordic-citizen/Notification.html>
47. SWEDISH IMMIGRATION AGENCY. *You must have lived in Sweden for a certain period of time*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné
na:<https://www.migrationsverket.se/English/Private-individuals/Becoming-a-Swedish-citizen/Citizenship-for-adults/Time-in-Sweden.html>

48. THE BELGIAN HOUSE OF REPRESENTATIVES. *Special Competences: Naturalizations*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://bruxelles.unionsyndicale.eu/wp-content/uploads/2019/06/2019-06-11-slides-conf-nationalite-EN.pdf>>.
49. THE BELGIAN HOUSE OF REPRESENTATIVES. *The House of Representatives. Special Competences: Naturalizations*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://bruxelles.unionsyndicale.eu/wp-content/uploads/2019/06/2019-06-11-slides-conf-nationalite-EN.pdf>>
50. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Betingelser*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/udenlandske-statsborgere>
51. THE OFFICE OF CITIZENSHIP AND MIGRATION AFFAIRS. *Naturalisation*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://www.pmlp.gov.lv/en/home/services/citizenship/registration-if-citizenship/naturalizacija/>>.
52. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Bevarelse af dansk statsborgerskab*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/danske-statsborgere/bevarelse-af-dansk-statsborgerskab>
53. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Børn født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/udenlandske-statsborgere/born/borns-erhvervelse-af-dansk-statsborgerskab-som-hovedperson/born-fodt-uden-for-aegteskab-af-en-udenlandsk-mor-og-en-dansk-far>
54. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET. *Hvis man er over 18 år og ikke har fået nordisk statsborgerskab ved naturalisation*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://uim.dk/arbejdsmrader/statsborgerskab/nordiske-statsborgere/hvis-man-er-over-18-ar-og-ikke-har-faet-nordisk-statsborgerskab-ved-naturalisation>>.
55. *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <http://orka.sejm.gov.pl/proc6.nsf/ustawy/1481_u.htm>.
56. ÚSTAVNÝ SÚD SR. *PL. ÚS. 11/2012. Nálež zo 17. septembra 2014*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <https://www.ustavnysud.sk/ussr-intranet>

portlet/docDownload/4a3054eb-1ab4-4714-84ce-907d1a2a0117/Rozhodnutie%20-%20Rozhodnutie%20PL.%20%C3%9AS%2011_2012.pdf.

57. WOLTERS KLUWER. 1993. *évi LV. Törvény a magyar állampolgárságról*. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné na: <<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300055.tv>>.